

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2014-10-09 Nr. 4D-2014/2-1059
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2014-07-18 gavo X, ... namo (toliau citatose ir tekste vadinama – Namas) ... buto (toliau citatose ir tekste vadinama – Butas) gyventojos, daugiabučių namų savininkų bendrijos „A“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Bendrija) narės (toliau citatose ir tekste vadinama – Pareiškėja), skundą:

1.1. dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjos prašymus ir atliekant Bendrijos valdymo organų veiklos priežiūrą ir kontrolę bei statinių naudojimo priežiūrą;

1.2. dėl Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jos prašymą.

2. Pareiškėja skunde (ir jo 2014-07-29 papildymo rašte):

2.1. pažymi: „Susipažinus su Seimo kontrolieriaus raštu (Rekomendacija) Nr. 4D-2014/2-527/3D-1822 dalinai nesutinku [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta):

2.1.1. „2013-11-21 kreipiausi į Bendriją, Kauno miesto socialinio būsto nuomininką Bendrijos pirmininką B [toliau citatose ir tekste vadinama – Pirmininkas] (išrinktas, traktuočiau kaip neteisėtai ir prasilenkiant su įstatymais), kad pateiktų Bendrijos naują atsiskaitymo knygelę, baigėsi, ir negaunu sąskaitų už komunalines paslaugas, negaliu sumokėti už komunalines paslaugas.“

„2014-04-04 kreipiausi į Seimo kontrolierius, informavo, kad gavusi Pareiškėjos pakartotinį 2010-10-18 skundą, kad Pirmininkas neišduoda naujos mokesčių knygelės. Seimo kontrolieriaus sprendimu susirašinėjimas su tokiu pareiškėju [...] nutraukiamas“; „[...] (knygelė išduodama 2 metams, ir negaunu sąskaitų, tai kaip sumokėti)“;

2.1.2. „2013-12-13 kreipiausi į Savivaldybės merą, pagal teisės aktų nustatytą laiko terminą Savivaldybės pareigūnai neatsakė“;

2.1.3. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau citatose ir tekste vadinama – CK) „6.611 straipsnyje (sutarties nutraukimas nuomininkui pažeidus nuomos sutarties sąlygas): jei nuomininkas nuolat (ne mažiau kaip tris mėnesius, jeigu sutartis nenumato ilgesnio termino), nemoka buto nuompinigių, suma 9746,61 Lt. [...] Savivaldybė nepateikė jokių įrodymų, kad sumokėjęs visus (už visus metus) nuomos mokesčius, nepateikė jokių įrodymų (kokią skolą). Rašte nenurodoma, todėl darytina išvada, kad Seimo kontrolierius, priimdamas šališkus sprendimus tais pačiais motyvais, ignoruoja įstatymų reikalavimus“;

2.2. dėl Savivaldybės rašto Nr. 53-5-1921 (žr. pažymos 3.8.1 papunktį): „[...] Savivaldybė iš esmės nesirūpina daugiabučių namų priežiūros stoviu, jo nekontroliuoja“;

2.3. „Susipažinus su Bendrovės [pastaba: UAB „C“; toliau citatose ir tekste vadinama – Bendrovė] ir Savivaldybės (Inspekcijos, nėra) nutarimo teiginiais [...], kyla abejonė, kad nutarimą parašė tikri specialistai, kuriais jie kategoriškai siekia pateisinti savo pasipelnymo planą. Bendrovė ir toliau rašo skolą 27,04 Lt. [...] Mano Bute, aš esu vienintelis asmuo (Pareiškėja) deklaruojęs gyvenamąją vietą. Bendrovė skaičiavo Pareiškėjai mokestį už karštą vandenį nuo 2012-11-01 iki 2013-01-15 (nepateikė duomenų, kad skaičiavimas būtų pagrįstas galiojančių teisės aktų reikalavimais).“

„[...] Taigi nuo pačių patalpų savininkų priklauso, kaip tvarkosi bendrija. Daugiabučių namų savininkų įstatymas (toliau tekste – Bendrijų įstatymas) būtent patalpų savininkams (t. y. bendrijos narių susirinkimui) suteikia teisę priimti pagrindinius sprendimus. [...]“

Bendrija neturi prievolės registruoti namo gyventojus, juos stebėti, kas ir kur (nepateikė teismo teisėjo sankcijos), koku laiku ateina ir išeina, kiek laiko gyvena bendrijos name ir t. t. Vadovaujantis Bendrijų įstatymo 27 str. 6 d. bendrija veda tik bendrijos narių registravimo knygą. L. R. yra panaikinta privalomoji registracija, vietoje to, vadovaujantis L. R. gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo [...] 7 str. 1 d., LR gyventojas vienu metu deklaruoja tik vieną gyvenamąją vietą, net jei gyventų keliose vietose“, „LR gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nesuteikė teisės bendrijai [...] gauti duomenis apie bendrijos namo butuose deklaruojamus asmenis. Šio įstatymo 9 str. 1 d. nustato, kad tik buto savininkas (bendraturčiai) turi tokią teisę (o, ne bendraturtis, Pirmininkas).“

„[...] manome, kad nei bendrija [...] negali ir neturi teisės priimti sprendimą dėl mokesčių skaičiavimo, remiantis gyventojų skaičiumi butuose, jei nebus priimti teisės aktai, reglamentuojantys atsiskaitymo tvarką pagal gyventojų bute skaičių ir jei nebus grąžinta privalomoji gyventojų registracija.“

„Prašu Seimo kontrolieriaus, kad pripažintų Bendrovės nepagrįstą mokestį neteisėtu ir įpareigotų Bendrovę panaikinti 27,04 Lt neteisėtą mokestį“;

2.4. „Nuosavo šildymo vargai, biurokratai atsiraišinėja“;

2.4.1. „Vadovaudamasis CK, reglamentuojančiu bendraturčių pareigas, Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėmis [...] šilumos tiekėjas privalo sąskaitoje nurodyti papildomą informaciją (nėra), t. y. kiek kainuoja bendro naudojimo patalpų šildymas [...]“;

2.4.2. „Šiuo atveju nieko iš Savivaldybės duomenų nėra, dėl gyventojų prašymo atjungti šildymą „galimai suklastotu parašu“, ir vargu ar šį trūkumą reikėtų aiškinti „užmaršumu“;

2.5. prašo „įpareigoti [...] institucijų pareigūnus atsakyti į Pareiškėjos užklausimus“, „iširti šį skundą ir pateikti atsakymus į žemiau suformuluotus klausimus [...]“;

2.5.1. „Ar Bendrovė privalėjo įrengti bute, ..., karšto vandens apskaitos prietaisą ir sudaryti sutartį buvo prašyta“; „Kurie teisės aktai reglamentuoja „pastoviai faktiškai bute gyvenančių skaičių“, nustatymą ir tinkamą užfiksavimą, kas turi teisę tai atlikti“, „Koks [...] teisės aktas leidžia arba draudžia reikalauti už neteikiamas paslaugas ar įpareigoja mokėti už jas“; „Ar draudžiama reikalauti mokėti už neteikiamas paslaugas, arba nėra pareigos už jas mokėti, tai kokia Europos Sąjungos institucija gina Lietuvos vartotojo, kuris yra prievartaujamas mokėti už neteikiamas paslaugas, ir prašo sumokėti 27,04 Lt“;

2.5.2. „Ar [...] apsirūpinimo karštu vandeniu būdą yra pasirinkę Namo vartotojai“;

2.5.3. „Ar buvo išduota nuo 2014-04-04 nauja mokesčių mokėjimo knygelė ir sąskaitos už komunalines paslaugas“;

2.5.4. „Ar socialinio būsto nuomininkas B 2014-07-10 buvo sumokėjęs nuomos mokesčius, kokių priemonių Savivaldybė ėmėsi, kad skolos būtų sumokėtos“;

2.5.5. „Ar Savivaldybė ėmėsi priemonių, kad būtų išrinkta Bendrijos valdyba“;

2.5.6. „Ar Savivaldybė ėmėsi priemonių dėl 2013-02-28, 2013-11-21“ prašymų, kad „Pareiškėjai Pirmininkas pateiktų atsakymą į kiekvieną prašymą, ar buvo pateikta informacija (dokumentai)“;

2.6. nurodo, kad „Susipažinus su Savivaldybės [atsakymo] Nr. 53-5-2342 [...] teiginiais, kyla abejonė, kad nutarimą parašė tikras specialistas [...]. Kodėl su kiekvienu Savivaldybės, Inspekcijos raštu [jų] kokybė tampa vis prastesnė? [...]“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

3. Iš kartu su skundu pateiktų dokumentų nustatyta:

3.1. Pareiškėja 2014-05-02 kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti atsakymus į klausimus:

3.1.1. „Kurie teisės aktai reglamentuoja „pastoviai faktiškai bute gyvenančių žmonių skaičiaus“ nustatymą ir tinkamą užfiksavimą, kas turi teisę tai atlikti“; „Kaipgi turi būti nustatomas faktiškai bute gyvenančių žmonių skaičius“ („Problema tame, kad daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų valdytojai bute gyvenančių žmonių skaičių nustato, kaip sakoma, „savo supratimu“, nesiteidami paaiškinti, kokiais gi teisės aktais jie vadovaujasi“); „Koks Lietuvos Respublikos teisės aktas leidžia arba draudžia reikalauti už neteikiamas paslaugas ar įpareigoja mokėti už jas. Jeigu draudžiama reikalauti mokėti už neteikiamas paslaugas arba nėra pareigos už jas mokėti, kokia Europos Sąjungos institucija gina Lietuvos vartotojo, kuris yra prievartaujamas mokėti neteikiamas paslaugas, teises ir prašo sumokėti 27,04 Lt.“

3.1.2. „Bendrovė privalėjo įrengti karšto vandens apskaitos prietaisus ir privalėjo sudaryti su vartotoju, kai šis kreipiasi, priešingai pasielgti Bendrovė neturėjo teisės [...]“

Kreipiausi į Savivaldybę – neatsako.“

3.2. Inspekcija, 2014-05-14 raštu Nr. 2R-1592 (raštas adresuotas ir Bendrovei) Pareiškėją informavo:

3.2.1. „Inspekcija 2014-05-02 gavo Pareiškėjos prašymą dėl Savivaldybės kontroliuojamos Bendrovės veiklos. Pareiškėja nurodo, kad 2013-02-12 kreipėsi į Savivaldybę, tačiau negavo atsakymo dėl Bendrovės nesuteiktų paslaugų, už kurias prašoma sumokėti 27,04 Lt skolą. Prašyme teigiama, kad Bendrovė skaičiavo mokesį už vandenį pagal normą dviem asmenims, nors gyvenamąją vietą bute yra deklaravęs tik vienas asmuo – Pareiškėja. Todėl Pareiškėja prašo paaiškinti, kaip turi būti nustatomas faktiškai bute gyvenančių žmonių skaičius.“

3.2.2. „Inspekcijos funkcijos yra numatytos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme [...], Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-03-15 įsakymu Nr. 1-63 [...], bei kituose teisės aktuose.

Įvertinus Pareiškėjos prašymo turinį, pažymime, kad Inspekcijai pagal kompetenciją nėra priskirta nagrinėti Pareiškėjos prašymą.“

3.2.3. „Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo [...] 23 straipsnio 4 dalimi, **Pareiškėjos** [pastaba: 2014-05-02] **prašymą pagal kompetenciją persiunčia nagrinėti Savivaldybei**. Apie Pareiškėjos prašymo nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Pareiškėją ir Inspekciją.“

3.3. Bendrovė 2014-05-21 raštu Nr. (11-11.45)8-1355 Inspekcijai ir Pareiškėjai pateikė šią informaciją:

3.3.1. „Informuojame, kad mokestis už vandenį skaičiuojamas pagal vandens skaitiklio rodmenis, jeigu bute skaitiklis įrengtas, jeigu bute skaitiklio nėra, pagal bute gyvenančių arba registruotų gyventojų skaičių ir 1999-07-22 Kauno miesto tarybos sprendimu Nr. 94 patvirtintas normas.“

3.3.2. „Butė iki 2013-01-15 karšto vandens skaitiklių nebuvo, todėl mokestis už karšto vandens kiekį buvo skaičiuojamas taikant 92 litrų per parą normą. Ginčas yra kilęs dėl mokesčio skaičiavimo 2 (dviem) gyventojams teisėtumo ir pagrįstumo, nors gyvenamąją vietą minėtu adresu yra deklaravęs tik vienas asmuo. Mokestis buvo pradėtas skaičiuoti 2 (dviem) gyventojams gavus Pirmininko prašymą, patvirtinantį, kad Butė gyvena 2 (du) gyventojai. Mokestis už karšto vandens kiekį buvo skaičiuojamas taikant 92 litrų per parą normą 2 (dviem) gyventojams laikotarpiu nuo 2012-11-01 iki 2013-01-15.“

3.3.3. „Kadangi ginčas yra kilęs dėl karšto vandens vartojimo, šiuo atveju taikytinos Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklės [...], reglamentuojančios šilumos vartotojų ir kitų šilumos ūkio subjektų bei karšto vandens vartotojų ir karšto vandens tiekėjų tarpusavio santykius, teises,

pareigas ir atsakomybę, susijusius su šilumos ir karšto vandens gamyba, perdavimu, tiekimu ir vartojimu. Šių taisyklių 187 punkte nustatyta, kad, ***Skaičiuojant sunaudojimą pagal normas, žmonių skaičius nustatomas pagal faktiškai gyvenančių skaičių. Nepavykus jo nustatyti, skaičiuojama pagal deklaravusių gyvenamąją vietą gyventojų skaičių.***“

Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, pagal Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių 8 punktą, yra Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas [...]. Todėl, Pirmininkui pateikus informaciją apie Bute faktiškai gyvenančių asmenų skaičių, buvo atitinkamai skaičiuojamas mokestis už karšto vandens kiekį.“

3.4. Pareiškėja 2014-05-28 kreipėsi į Inspekciją (nepateikė duomenų, kad būtų gavusi šios institucijos atsakymą į prašymą):

3.4.1. nurodydama: „2014-05-02 [...] kreipiausi į Inspekciją dėl Savivaldybės, kad peržiūrėti paslaugų vartojimo klausimus, susijusius su Bendrove, atsižvelgiant į CK nuostatą, kad vartotojai neprivalo mokėti už nesuteiktas paslaugas, kurių faktiškai negavo, patikrinimą, bei mokesčių skaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo.“

„2014-05-21 susipažinus, su Bendrovės raštu Nr. (11-11.45) 8-1355, nutarimas yra ***nepagrįstas, nemotyvuotas ir neteisėtas***. Idėmiai perskaičius pateikto nutarimo aprašomojoje dalyje išdėstytas aplinkybes, prieštarauja faktinėms aplinkybėms ir esantiems rašytiniams įrodymams.

Bendrovė ir toliau rašo skolą 27,04 Lt. [...]. Bendrovė Teismo sprendimo nepateikė, todėl darytina išvada, pateikiami ne duomenys, o tik informacija, paremta prielaidomis. [...]. Prašiau Bendrovės pateikti įrodymų, pagrindžiančių nuosavybės į butą atsiradimą dviejų gyventojų skaičiaus. Prašo sumokėti vienam gyventojui pagal 5,520 kubinio metro karšto vandens normą už nesuteiktas paslaugas, nutarimo nenurodoma, kokiais motyvais remiantis.“

„Mano bute aš esu vienintelis asmuo (Pareiškėja), deklaravęs gyvenamąją vietą. Savivaldybės tarybos sprendimu karšto vandens sąnaudos skaičiuojamos pagal įtvirtintas normas, vadovaujantis butuose deklaruotų gyventojų skaičiumi, vienam gyventojui yra 92 litrai per parą“;

3.4.2. prašydama „ištirti šį prašymą ir pareikti atsakymus į žemiau suformuluotus klausimus: pateikti informaciją, koku teisės aktu vadovaujantis Bendrovė skaičiavo Pareiškėjai mokestį už karštą vandenį nuo 2012-11-01 iki 2013-01-15 (nepateikė duomenų, kad skaičiavimas būtų pagrįstas galiojančių teisės aktų reikalavimais)“; pripažinti „Bendrovės nepagrįstą mokestį neteisėtu ir įpareigotą Bendrovę panaikinti 27,04 Lt neteisėtą mokestį.“

3.5. Pareiškėja 2014-07-03 kreipėsi į Inspekciją, prašydama „pateikti visą informaciją, [...] Bendrijos sąskaitų faktūrų kopijas už bendrojo naudojimo patalpose sunaudotos elektros energijos kiekius nuo 2009 m. liepos mėn. iki 2014 m. liepos mėnesio“ (prieš tai Pareiškėja kreipėsi į AB „Lesto“ Kauno miesto skyrių, kuris ją informavo: „Bendrija pagal deklaruotus elektros skaitiklio rodmenis neskolinga, parašė kreiptis į Pirmininką. Kreipėmės, rašydami tris registruotus laiškus, į Pirmininką [...]. Laiškai grįždavo, arba neatsako, jokios informacijos negavome“). Inspekcija 2014-07-10 raštu Nr. 2R-2081 Savivaldybę ir Pareiškėją informavo: „Pažymime, kad Inspekcija nenagrinėja ir nesprendžia ginčų, susijusių su vartotojų ir daugiabučių namų savininkų bendrijų narių tarpusavio santykiais“; „Inspekcija Pareiškėjos prašymą nagrinėti pagal kompetenciją persiunčia Savivaldybei“ (Seimo kontrolieriui nepateikta duomenų, kad Inspekcijos atsakymus Pareiškėja būtų per 7 dienas apskundusi Vilniaus apygardos teismui).

3.6. Savivaldybė 2014-07-24 raštu Nr. 53-5-2342, atsakydama į Inspekcijos persiūtą jos 2014-07-03 prašymą, informavo: „Savivaldybė negali teikti kitų asmenų rengtų dokumentų ir informacijos, kuria Savivaldybė nedisponuoja. Dėl iškilusių klausimų turėtumėte kreiptis į Pirmininką, revizijos komisiją (revizorių) ir Bendrijos narius. [...] Jūs turite teisę [...] nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama teisė arba įstatymo saugomas interesas.“

3.7. Pareiškėja kreipėsi į Savivaldybę:

3.7.1. 2014-05-26 prašymu dėl informacijos pateikimo:

1) nurodydama, kad: „2013-12-13 kreipiausi į Savivaldybę, buvo pateikti konkretūs klausimai, į kuriuos pagal teisės aktų nustatytą laiko terminą Savivaldybės pareigūnai neatsakė bei [...] nepateikė ir jokių prašomų dokumentų. Pabrėžtina tai, kad Savivaldybės teiginiai dėl

Pareiškėjos aktualių klausimų (2014-01-15 Nr. 53-5-54) nėra niekuo pagrįsti, peršasi pagrįsta išvada, kad galimai Pareiškėjai buvo sąmoningai nepateikta 2013-05-22 patikrinimo Namų vykdomos techninės priežiūros akto Nr.16-8153 (kopija)“;

2) prašydama „pakartotinai pateikti informaciją (kopijas), Nekilnojamojo turto kadastro ir registro bylą, techninės priežiūros žurnalą, nuolatinius stebėjimus, kasmetinės 2010, 2011, 2012 metų apžiūros vykdytas statybos techniniuose dokumentuose nustatyta tvarka (kopijas). Namų apžiūros aktus (kopijas) už 2010, 2011, 2012 metus bei už 2013 metus. [...]“;

3.7.2. 2014-05-28 prašymu dėl informacijos pateikimo:

1) „2014-05-21 Nr. (33.208) R-3175 susipažinus su Savivaldybės rašto turiniu peršasi pagrįsta išvada, kad galimai Pareiškėjai buvo sąmojingai nepateikta prašoma informacija (patvirtinančių dokumentų) [...]“;

2) prašydama: „pateikti dokumentus, o ne pasakas. Prašau Jūsų užtikrinti reikiamą Savivaldybės pareigūnų kvalifikaciją. Gėda daro Kauno miestui“; „Prašau mero ištirti šį prašymą ir pateikti šių žemiau nurodytų dokumentų kopijas.

Kodėl Savivaldybės pareigūnai nepateikė Pareiškėjai 2013-12-13 ir 2014-04-04 prašytų dokumentų bei kitų dokumentų [...]. Pateikti dokumentą, iš trijų Bendrijos narių, kad galėčiau kreiptis dėl sąskaitų. Pateikti 2013-11-21 Pirmininko papunkčiuose nurodytus prašymus. Pateikti 2013-02-28 prašymo dokumentus pagal kiekvieną papunktyje nurodytą prašymą. Ar galioja LR įstatymai? Pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad Pareiškėjai buvo išduota nauja mokesčių mokėjimo knygelė. Pateikti dokumentą, patvirtinantį B nuomos mokesčių nemokėjimą. Pateikti dokumentą, ar visi gyventojai buvo informuojami renovacijos klausimais ar buvo sudaryta balsavimo komisija arba susirinkimas (nežinojau). Pateikti dokumentą, ar Bendrija nustatyta tvarka yra priėmusi dėl registruotų laiškų siuntimo Namų gyventojams ir šių išlaidų apmokėjimo. Pateikti dokumentą, ar galioja Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009-11-26 įsakymas Nr. 1-229. [...].“

3.8. Savivaldybė Pareiškėjai pateikė šiuos atsakymus:

3.8.1. į 2014-05-26 prašymą Savivaldybės merui (Nr. R13-792-167/2) – Gyvenamojo fondo administravimo skyriaus 2014-06-19 raštu Nr. 53-5-1921:

1) „Dėl Jūsų prašomo Namų techninės priežiūros patikrinimo akto Nr. 16-8-153 kopijos pateikimo kreipėmės į Savivaldybės filialą – [...] seniūniją. [...] seniūnija pateikė 2013-05-22 akto Nr. 16-8-153 kopiją (pridedama)“;

2) „Informuojame, kad Namų nekilnojamojo turto kadastro ir registro byla, statinio techninis pasas, techninės priežiūros žurnalas, nuolatinių stebėjimų ir kasmetinių apžiūrų aktai ir kiti su Namų technine priežiūra susiję dokumentai turi būti saugomi Bendrijoje. Savivaldybės administracijos padaliniai šių dokumentų neturi ir nesaugo. Todėl gyventojai, pageidaujantys susipažinti su Namų techninės priežiūros dokumentacija, turėtų kreiptis į Pirmininką“;

3.8.2. į 2014-05-28 prašymą, persiūtą iš Inspekcijos, – Turto skyriaus 2014-06-20 raštu Nr. 60-6-57:

1) „Išnagrinėję Jūsų 2014-05-28 prašyme, persiūstame Savivaldybei iš Inspekcijos, išdėstytas aplinkybes ir faktus, norėtume pažymėti, kad apie mokesčio už karštą vandenį paskaičiavimą Jus savo 2014-05-21 raštu Nr. (11-11.45) 8-1355 išsamiai informavo Bendrovė“;

2) „Papildydami Bendrovės atsakymą norėtume pažymėti, kad, jei Jūsų netenkina Bendrovės priimti sprendimai, kilusius ginčus dėl 27,04 Lt mokesčio galite spręsti teisme“;

3.8.3. į 2014-05-28 pakartotinį prašymą (Nr. R13-807-167/3) – Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo 2014-06-27 raštu Nr. (33.205)2-4022:

1) „Gyvenamojo fondo administravimo skyriui buvo nukreiptas nagrinėti Jūsų 2014-05-28 pakartotinis prašymas, adresuotas Savivaldybės merui (reg. Nr. R 13-807-167/3), dėl informacijos pateikimo.

Išnagrinėję Jūsų prašyme keliamus klausimus dar kartą informuojame, kad, valstybės įmonės Registrų centro duomenimis, Name įregistruota Bendrija. Bendrija nuo įstatų įregistravimo dienos įgyja juridinio asmens teises. Savo veikloje ji vadovaujasi CK, Bendrijų įstatymu ir Bendrijos įstatais.

Bendrijų įstatymo 9 str. nustatyta, kad aukščiausias bendrijos organas yra bendrijos visuotinis susirinkimas, o bendrijos valdymo organai yra valdyba ir (arba) bendrijos pirmininkas. Bendrija įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per savo valdymo organus“;

2) „Savivaldybė negali teikti kitų asmenų rengtų dokumentų ir informacijos, kuria Savivaldybė nedisponuoja“;

3) „Pagal Bendrijų įstatymo 21 str. 4 d. 7 p. butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai turi teisę apskųsti Bendrijos valdymo organų, visuotinio susirinkimo (įgaliotinių susirinkimo) ir kitus butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų sprendimus CK 2.82 straipsnyje nustatyta tvarka, taip pat Bendrijų įstatymo 23 straipsnis reglamentuoja ginčų nagrinėjimą tarp bendrijos narių ir bendrijos valdymo ar kitų organų (jų narių)“;

4) „Jeigu nesutinkate su Savivaldybės sprendimu, galite jį skųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

4. Seimo kontrolierius 2014-06-27 pažymoje „Dėl X skundo prieš Kauno miesto savivaldybės administraciją ir Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos“ Nr. 4D-2014/2-527 (toliau vadinama – Pažyma) aktualiais šio skundo tyrimui klausimais:

4.1. pacitavo Pareiškėjos 2014-04-07 skunde nurodytas aplinkybes:

4.1.1. dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo):

1) „[...] Name yra trys Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys butai – 9, 42 ir 69. [...] Savivaldybė [...] turėjo žinoti [apie] priimtus sprendimus Bendrijoje. Bendrijos steigimo iniciatorius buvo trečiasis asmuo Pirmininkas. 2012-07-23 Kauno apygardos teismas civilinėje byloje [...] Nr. ... nurodė, kad Pirmininkas yra buto ... nuomininkas, todėl jis buvo išrinktas Pirmininku pažeidžiant Bendrijų įstatymo nuostatas“;

2) „ji nuo 2013 metų sausio mėnesio negali sumokėti už komunalines paslaugas“, „kadangi Pirmininkas neatlieka priklausančių funkcijų, nesirūpina sąskaitomis ir neįmeta į pašto dėžutę, kaip kitiems nariams (nurodžiau, rašiau 2011-04-08; 2013-02-28 ir 2013-11-21)“, bei neturi „Bendrijos atsiskaitymo knygelės“;

3) „Savivaldybė gi turi nenusišalinti nuo Namo tvarkymo reikalų, nes jos pareiga yra kasmet patikrinti, kaip statinys yra prižiūrimas [...]“;

4) „[...] [Savivaldybė] nespėdė socialinio būsto nuomos B nutraukimo klausimo“;

4.1.2. dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo):

1) „Įpareigojimo rekonstruoti Sistemą [šildymo ir karšto vandens tiekimo] vykdymas. Daugiabučio namo savininkų bendrijos valdyba (bendrijos pirmininkas) [...] per mėnesį nuo savivaldybės institucijos sprendimo dėl įpareigojimo išsiuntimo dienos privalo sušaukti narių susirinkimą, kuriame turi būti priimti sprendimai dėl: Sistemų pertvarkymo: (nežinoma) Finansavimo šaltinių ir būdų: (nežinoma), Įgalioto asmens išrinkimo ir įgaliojimų atstovauti butų ir kitų patalpų savininkų interesams projektuojant, pertvarkant ir sprendžiant visus su įpareigojimu susijusius klausimus suteikimo (nežinoma) [...]. daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų susirinkimo sprendimai skelbiami viešai ir privalomi visiems (nežinoma) [...]. Prieš gaunant [...] [statybos] leidimą būtina projektą suderinti su Inspekcija, kuri privalo patikrinti, ar atlikus projekte numatytus darbus Sistemos atitiks privalomuosius reikalavimus (nepateikė) [...]“;

2) „[...] nebuvo vykdoma Namo sistemos priežiūra nuo 2004 m. iki 2014 m., nesilaikoma norminių dokumentų reikalavimų“;

3) „[...] neįvertinta ir neištaisyta situacija, susidariusi Name, kai buvo laiptinėms atjungtas centralizuotas šildymas“; „Prašau Jūsų, kad Pirmininkas iki 2014 m. šildymo sezono pradžios atstatytų buvusią Namo šildymo sistemą pagal galiojančių techninių reglamentų reikalavimus“;

4) „2013-03-26 ir 2013-07-19 kreipiausi į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius [...] dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), atliekant paslaugų vartojimo klausimų, susijusių su kontroliuojama Bendrove už nesuteiktas paslaugas, kurių faktiškai negauta, patikrinimą, bei mokesčių skaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo.“

Seimo kontrolierius ištyrė ir pateikė Nr. 4D-2013/2-1115/3D-105 rekomendaciją, išsamiai ir motyvuotai atsakė į skundo argumentus [...]. Bet aiškiai matosi, kad Savivaldybė ir Inspekcija nedrįsta imtis veiksmų [...], Pareiškėjai nepateikė jokios informacijos ar paaiškinimų. [...].

Prašau Seimo kontrolieriaus, kad pripažintų Bendrovės nepagrįstą mokesčių neteisėtum ir įpareigotų Savivaldybę panaikinti [...] neteisėtą mokesčių (pastaba: už karštą vandenį);

4.2. pažymėjo, kad „**Seimo kontrolierius** [...], 2014-04-18 raštu Nr. 4D-2014/2-527/3D-1136, adresuotu Inspekcijai, Savivaldybei ir Pareiškėjai“:

4.2.1. *dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo)* konstatavo:

1) „**Seimo kontrolierius anksčiau yra išnagrinėjęs Pareiškėjos skundus dėl Savivaldybės pareigūnų veiklos šiame [...] skunde kartotinais nurodomais klausimais**“:

a) „*dėl Pirmininko (nesančio Namų bendraturčiu) ir dėl valdybos išrinkimo kontrolės* [...] – Savivaldybė Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka informavo apie pateiktą šiais klausimais rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus (rekomendacijas įvykdė [...])“ („Savivaldybė 2014-04-04 raštu Nr. 53-2-635 pasiūlė Pirmininkui iki 2014-05-15 pasikeisti Bendrijos įstatus, suderinti juos su Bendrijų įstatymu ir įregistruoti valstybės įmonėje Registrų centre. Taip pat pasiūlyta visuotiniame Bendrijos narių susirinkime išsirinkti Bendrijos valdybą“);

b) „*dėl sąskaitų pateikimo (registruotu laišku) Pareiškėjai bei atsiskaitymo knygelės išdavimo kontrolės* [...] – Savivaldybė Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka informavo apie pateiktą šiais klausimais rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus (rekomendacijos įvykdytos [...]); [...]“ („Savivaldybė 2011-08-30 raštu Nr. 301-2-87 Seimo kontrolierių informavo: „Pareiškėja mokesčių knygelę turi“ (Savivaldybės Gyvenamojo fondo administravimo skyriaus piliečio priėmimo kortelėje 2011-08-18 pažymėta: „Į skyrių atvyko D dėl Pirmininko paklausti, ar jau yra pateikti dokumentai [...]. D informavo, kad atsiskaitymo knygelę Pirmininkas atsiuntė registruotu laišku, tačiau jis tą knygelę nusiuntė atgal, nes atsiskaitymo knygelę turi“; Seimo kontrolierius „2014-01-03 pažymoje Nr. 4D-2013/4-586 konstatavo: „Savivaldybės pareigūnai vykdė Pirmininko veiklos priežiūrą ir kontrolę (pateikė kai kurias išvadas dėl jo veiklos, registruoti laiškai Pareiškėjai nebėra siunčiami; [...]“);

c) „*dėl Pirmininko įsiskolinimų už socialinio būsto nuomą, jo išskeldinimo* [...] – Savivaldybė Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka informavo apie pateiktą šiais klausimais rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus (rekomendacijas vykdė [...])“ (Savivaldybė 2014-04-10 raštu Nr. 53-2-689 Seimo kontrolierių informavo: „[...] Savivaldybė 2013-03-06 pakartotinai pateikė Kauno miesto apylinkės teismui ieškinį dėl B nesumokėto buto nuomos mokesčio priteisimo. Civilinėje byloje buvo pateiktas Savivaldybės pareiškimas, įvardintas patikslintu ieškiniu dėl ieškinio dalyko keitimo. Pateiktu procesiniu dokumentu Savivaldybė atsakovams reiškė naujus reikalavimus: 1. Nutraukti 1999-11-02 gyvenamosios patalpos valstybinio ir visuomeninio butų fondo namuose nuomos tipinę sutartį, sudarytą su B. 2. Išskeldinti atsakovus B iš buto, esančio ..., su visais jiems priklausančiais daiktais, nesuteikiant kito gyvenamojo ploto. Teismas 2013-09-11 nutartimi nutarė Savivaldybės pareiškimo dėl ieškinio dalyko pakeitimo [...] netenkinti“).

„Kauno miesto apylinkės teismas 2013-11-26 sprendimu (civilinė byla Nr. ...) priteisė Savivaldybei skolą už buto nuomą. B Kauno miesto apylinkės teismo sprendimą apskundė apeliacine tvarka. Kauno apygardos teismas 2014-04-01 atmetė atsakovų apeliacinį skundą ir paliko galioti Kauno miesto apylinkės teismo 2013-11-26 sprendimą“;

d) „*dėl mokesčių už vandenį skaičiavimo dviem asmenims kontrolės* [...] – Savivaldybė Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka informavo apie Seimo kontrolieriaus pažymoje Nr. 4D-2013/2-1115 pateiktą rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus (rekomendacijas įvykdė [...])“ (Savivaldybė 2014-03-28 raštu Nr. (33.208)2-2092 Seimo kontrolierių informavo, kad „kreipėsi į Pirmininką prašydama pateikti dokumentus Jūsų nurodytais klausimais. Pirmininkas 2014-03-06 pateikė Namų gyventojų sąrašą, kuriame 35 gyventojai savo parašais patvirtino, kad Bute nuo 2001 metų gyvena du asmenys: X ir D [...]. Todėl manome, kad mokesčiai už karštą vandenį nuo 2012-11-01 iki 2013-01-15 (iki karšto vandens skaitiklių įsirengimo) buvo skaičiuojamas 2 asmenims pagrįstai. Kitų Bendrijos narių kreipimusi dėl mokesčių skaičiavimo Name Savivaldybėje nebuvo gauta. Bendrijų įstatymo 21 str. 4 d. 7 p. numato, kad butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai turi

teisę apskųsti bendrijos valdymo organų, visuotinio susirinkimo (įgaliotinių susirinkimo) ir kitus butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų sprendimus CK 2.82 straipsnyje nustatyta tvarka [...]. Skundo autorė tokia apskundimo teise nepasinaudojo“; Savivaldybė 2014-04-10 raštu Nr. 53-2-689 ir Inspekcija 2014-03-13 raštu Nr. 2R-851 patvirtino Bendrovės pateikiamus paaiškinimus šiuo klausimu, t. y., jog „darytina išvada, kad Bendrovė nuo 2012-11-01 iki 2013-01-15 mokesčius už karštą vandenį Pareiškėjai (už du asmenis) skaičiavo Pirmininko pateiktos informacijos pagrindu ir vadovaudamasi norminių teisės aktų reikalavimais“;

2) **„Pareiškėja Seimo kontrolieriui nepateikė duomenų** apie tai, kad: „Savivaldybės administracijos direktoriui, atsakingam už Savivaldybės darbo organizavimą, būtų apskundusi Skyriaus 2014-01-15 atsakymą Nr. 53-5-54 [...] ir jame nurodytas aplinkybes dėl statinių naudojimo priežiūros vykdymo [...] bei Skyriaus galimą vilkinimą pateikti šiame rašte nurodytą kitą dalį informacijos [...]“;

3) **„[...] Seimo kontrolierius nėra įgaliotas įgyvendinti [...] Pareiškėjos prašymą tirti Bendrijos priimtus sprendimus bei Pirmininko veiklą“;**

4) „Savivaldybė galimai iki šio skundo Seimo kontrolieriui pateikimo dienos neatsakė Pareiškėjai į Inspekcijos persiustą jos 2014-02-03 skundą [...], kartu neinformavo Pareiškėjos apie tai, kaip galėtų būti sprendžiama, Pareiškėjos teigimu, „galimai suklastotų parašų“ (Namo gyventojų prašyme atjungti laiptinių šildymą) problema [...]“;

4.2.2. **„atsisakoma tirti Pareiškėjos skundo dalį dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo)“**, nes [šios pažymos 4.2.1 papunkčio 1 pastraipoje] nurodytos Seimo kontrolieriaus anksčiau išnagrinėtos aplinkybės kartotinai netirtinos“, pažymos 4.2.1 papunkčio 2–4 pastraipose nurodytos aplinkybės nagrinėtinos kitoje institucijoje, šiuo atveju – Savivaldybėje (**„Seimo kontrolierius atkreipia Pareiškėjos dėmesį į tai, kad Savivaldybė nėra įgaliota kvestionuoti Bendrijos narių priimtų sprendimų“**);

4.2.3. persiuntė skundą išnagrinėti Savivaldybei ir paprašė šios institucijos iki 2014-05-23 pateikti Pareiškėjai išsamų atsakymą;

4.3. **„atkreipė Pareiškėjos dėmesį į tai, kad [...] susirašinėjimas su ja [...] nurodytais kausimais nutraukiamas“** (dėl Pirmininko (ne Namo bendraturčio) ir dėl valdybos išrinkimo kontrolės, dėl sąskaitų pateikimo (registruotu laišku) Pareiškėjai bei atsiskaitymo knygelės išdavimo kontrolės, dėl Pirmininko įsiskolinimų už socialinio būsto nuomą, jo iškeldinimo, dėl mokesčių už vandenį skaičiavimo dviem asmenims kontrolės);

4.4. nustatė:

4.4.1. dėl Pareiškėjos 2013-12-13 prašymo nagrinėjimo Savivaldybėje:

1) **„Pareiškėja 2013-12-13 raštu (registracijos Nr. R13-2106-Š209/3) kreipėsi į Savivaldybės merą**, pažymėdama, kad: [...] 2013-11-21 raštu kreipėsi į Pirmininką, tačiau nustatytu terminu nesulaukė atsakymo; [...] „Namas prižiūrimas neskaidriai, Namo konstrukcijų ir inžinerinių sistemų būklės įvertinimas, kurį atlieka Pirmininkas, nebūdamas specialistu ir inžinieriumi-konsultantu (negauname informacijos)“; „[...] Savivaldybės vykdoma statinių naudojimo priežiūra [...] visiškai nėra susijusi su kitų savivaldybės teritorijoje esančių statinių ir / ar įrenginių priežiūra. [...] Bendrija, nors ir turi teisę pati pasirinkti, kokius darbus atlikti, tai bet kuriuo atveju dar nereiškia, jog [...] turi teisę nepaisyti privalomųjų statinių priežiūros reikalavimų [...]“; „Savivaldybė netvarkingiausia Bendrijos narė. Savivaldybės bute gyvenantis nuomininkas B [...] piktavališkai nemoka jokių nuomos mokesčių [...]“; Savivaldybė „nesprendė nuomos sutarties nutraukimo klausimo“;

2) **„Savivaldybės Gyvenamojo fondo skyrius** (toliau citatose ir tekste vadinama – Skyrius) 2014-01-15 raštu Nr. 53-5-54, atsakydamas Pareiškėjai į jos 2013-12-13 prašymą, informavo: [...] „Namo techninės priežiūros patikrinimai buvo organizuoti 2009-10-23 ir 2013-05-22. Savivaldybės [...] seniūnija 2013-05-22 patikrinusi, kaip Name vykdoma techninė priežiūra, surašė aktą Nr. 16-8153, kuriame nurodyta, kad statybinių konstrukcijų defektų nepastebėta, inžinerinė įranga ir apskaitos prietaisai tvarkingi. Namas techniškai tvarkingas ir savalaikiai prižiūrimas“; „Informuojame, kad B, vykdydamas 2010-10-14 Kauno miesto apylinkės teismo sprendimą, gera valia sumokėjo visą skolą“; „Skyriaus 2014-01-10 raštu Nr. 53-2-68 paprašė Pirmininko raštu

pateikti informaciją dėl atsakymo į Jūsų 2013-11-21 prašymą, adresuotą Bendrijai, pateikimo. Gavę informaciją informuosime Jus atskiru raštu“ (Pareiškėja 2013-11-21 prašė Pirmininko pateikti informaciją (dokumentus), susijusius su Bendrijos veikla 2009–2014 metais);

3) *Savivaldybės Visuomeninė administracinių ginčų komisija* (toliau citatose ir tekste vadinama – Komisija) 2014-02-14 raštu Nr. B14-3-3 Pareiškėją informavo:

Komisijos „pirmininkas 2014-02-10 gavo Pareiškėjos 2014-01-23 skundą [...] „Dėl Kauno miesto savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo)“; [...] nustatyta, kad Skyriaus, kuriam buvo nukreiptas Pareiškėjos 2013-12-13 prašymo nagrinėjimas, parengtu 2014-01-15 raštu Pareiškėjai buvo atsakyta, pateikiant dalį prašomos informacijos, kuria disponuoja Savivaldybė [...]. [...] Komisijos pirmininko vertinimu [...], Skyriaus 2014-01-15 atsakymas Nr. 53-5-54 į Pareiškėjos 2013-12-13 prašymą laikytinas tarpiniu informacinio pobūdžio raštu, kuriuo Pareiškėja informuojama apie atliktus veiksmus, siekiant gauti Pareiškėjos prašomos informacijos, kuria pati [...] Savivaldybė nedisponuoja.“

„[...] spręstina, kad Pareiškėja nesilaikė ABTĮ [Administracinių bylų teisenos įstatymas] 30 straipsnio 2 dalyje nustatyto dviejų mėnesių termino apskūsti viešojo administravimo subjekto, galimai nevykdančio savo pareigų, neveikimą (vilkinimą), todėl Pareiškėjos 2014-01-23 skundą atsisakoma priimti nagrinėti Komisijoje“;

4.4.2. *Inspekcija 2014-03-13 raštu Nr. 2R-849 Pareiškėją ir Savivaldybę informavo:*

1) kad ji „2014-02-03 gavo Pareiškėjos [...] prašymą, kuriame Pareiškėja išdėsto savo argumentus, pastabas ir kitokio pobūdžio pastebėjimus dėl Sistemos priežiūros klausimų Name bei išreiškia abejones dėl Namo valdytojo ir Prižiūrėtojo bei Inspekcijos pareigūnų veiklos tinkamumo. Atsakydami į Pareiškėjos prašymą, teikiame paaiškinimus dėl Pareiškėjos prašyme keliamų klausimų ir išdėstytų pastabų“: [...].

„Atsižvelgiant į [...] Šilumos ūkio įstatymo 21 straipsnio nuostatas, numatančias, kad Inspekcija nagrinėja skundus ir dėl šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrėtojo veiklos ar neveikimo, Inspekcija 2013-12-16 atliko Namo Sistemų patikrinimą ir surašė patikrinimo Akta [...]. Buvo užfiksuoti pažeidimai ir duoti privalomi vykdyti nurodymai dėl nustatytų pažeidimų pašalinimo“ (Akte nurodyta, kad šildymo prietaisų galios atitikties projektui nustatymas turėtų būti atliktas iki 2014-12-31, o Namo laiptinės patalpos temperatūros neatitikimas higienos normų reikalavimams pašalintas: „Sutarus su bendrasavininkiais dėl finansavimo“).

„Informuojame, kad, atsižvelgiant į Akte suformuluotus nurodymus, Inspekcija papildomai kreipėsi į Prižiūrėtoją ir Namo valdytoją [Pirmininką], prašydama pateikti informaciją apie patikrinimo metu suformuluotų įpareigojimų vykdymą, sprendimų priėmimo procedūras ar kitas priemones, kurių planuojama imtis ar yra imtasi vykdant Akte numatytus įpareigojimus.“

„Pažymime, kad tuo atveju, jeigu pareiškėjas, ūkio subjektas ar kitas asmuo nesutinka su Inspekcijos priimtais sprendimais, jis turi teisę tokius sprendimus apskūsti teisės aktų nustatyta tvarka. Tačiau Aktas nebuvo apskūstas teisės aktų nustatyta tvarka, todėl Akte suformuluoti įpareigojimai yra galiojantys ir turi būti vykdomi – Prižiūrėtojas privalo spręsti klausimą dėl norminiuose teisės aktuose nustatytos temperatūros užtikrinimo Namo laiptinėse.“

„Bet atkreipiame dėmesį į tai, kad Inspekcija neturi pareigos nurodinėti, koku būdu turi būti įgyvendinti teisės aktų reikalavimai – teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo priemonės ir jų įgyvendinimo būdus pasirenka teisės aktų reikalavimus vykdantys subjektai, kad jų veikla atitiktų įstatymuose ir kituose norminiuose teisės aktuose numatytus įpareigojimus. Inspekcija, gavusi atsakymą iš Prižiūrėtojo, įvertins, ar Akte nustatyti įpareigojimai įvykdyti“;

2) „dėl Namo laiptinės šildymo klausimų“:

„[...] laikytina, kad Namo laiptinėse esantys šildymo prietaisai ir kita inžinerinė sistema, taip pat ir demontuoti centralizuoto šildymo šildytuvai yra bendrojo naudojimo inžinerinės sistemos dalis. Todėl, Inspekcijos nuomone, jos remontas, atstatymas ar kitoks išlaikymas turi būti atliekamas Namo butų ir kitų patalpų savininkų (bendraturčių) lėšomis. Dėl šios priežasties Akte buvo suformuluotas įpareigojimas Prižiūrėtojui imtis atitinkamų veiksmų ir įgyvendinti priemones, kad Namo laiptinėse būtų užtikrinta teisės aktuose numatyta temperatūra, ir šio klausimo įgyvendinimą spręsti su Namo bendraturčiais, turinčiais išlaikyti jiems priklausantį turta“;

3) „*dėl Pareiškėjos reikalavimo pateikti informaciją Savivaldybei*“:

„Pareiškėja savo prašyme išdėsto reikalavimą kreiptis į Savivaldybę dėl Namo laiptinių šildymo problemų, šildymo prietaisų demontavimo. Vykdamas šį Pareiškėjos prašymą ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalimi, Inspekcija persiunčia Pareiškėjos skundo kopiją, taip pat visus Inspekcijos turimus dokumentus, susijusius su Pareiškėjos prašyme keliamais klausimais, kuriuos pagal kompetenciją įvertinti turėtų vietos savivaldos institucija. Inspekcija prašo įvertinti Bendrijos priimtų sprendimų dėl Namo laiptinių atjungimo nuo centrinio šildymo sistemų teisėtumą, taip pat nurodyti, ar buvo svarstytas klausimas dėl Namo laiptinių atjungimo nuo centralizuotos šildymo sistemos, ar jis buvo vertintas Savivaldybėje, ar dėl šio klausimo buvo kreiptasi į Savivaldybę ir pan. Atsakymo Pareiškėjai kopiją prašome pateikti ir Inspekcijai“;

4.4.3. Inspekcijos viršininkui rekomendavo imtis priemonių, kad iki 2014-08-01 būtų patikrinta, ar organizuojamas Namo laiptinės patalpų šildymo sistemos atkūrimas (jeigu ne – patikrinimo akte nurodomas pažeidimo pašalinimo terminas ir kontroliuojamas įpareigojimo vykdymas iki 2014-10-01, nustatyta tvarka surašant kartotinį patikrinimo aktą) (apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus informuoti iki 2014-10-01).

5. Seimo kontrolierius, atsižvelgęs į pirmiau nurodytas aplinkybes, 2014-08-12 rašte Nr. 4D-2014/2-1059/3D-2237:

5.1. konstatavo:

5.1.1. kadangi su Pareiškėja anksčiau buvo nutrauktas susirašinėjimas tam tikrais klausimais (pažymos 4.3 punktas), skunde aprašytos aplinkybės, nurodytos pažymos 2.1.1, 2.1.3 papunkčiuose ir 2.3 punkte, bei klausimai, pacituoti pažymos 2.5.1, 2.5.3, 2.5.4 bei 2.5.5 papunkčiuose, nenagrinėtini;

5.1.2. Seimo kontrolierius šiais klausimais Pareiškėjai papildomai paaiškino, kad:

1) *dėl atsiskaitymo knygelės išdavimo ir sąskaitų už komunalines paslaugas pateikimo*:

Savivaldybė yra įgaliota kontroliuoti, kaip Pirmininkas vykdo pagal Bendrijų įstatymą jam priskirtas funkcijas. Bendrijų įstatymas nenustato Pirmininko funkcijos išduoti atsiskaitymo knygeles bendrijų nariams ir pateikti sąskaitas už komunalines paslaugas [...], taigi, manytina, jog Pirmininko nevykdomų veiklų kontrolė Savivaldybės kompetencijai nepriskirta (Bendrijos narių ginčų sprendimo tvarka nustatyta Bendrijų įstatymo 23 straipsnyje);

2) *dėl socialinio būsto nuomininko (Pirmininko) įsiskolinimų už būsto nuomą*:

Seimo kontrolieriai nagrinėja pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, jei galimai buvo pažeistos pareiškėjo teisės. Manytina, kad dėl to, jog Savivaldybė su socialinio būsto nuomininku ginčą dėl nuomos mokesčio sprendžia įstatymų nustatyta tvarka (teisme), Pareiškėjos teisės nėra pažeidžiamos;

3) *dėl mokesčių (skolos) už karštą vandenį skaičiavimo* – ir toliau nesutinkant su šių mokesčių (skolos) skaičiavimu, ginčas sprendtinas teisme CK nustatyta tvarka;

4) *dėl Bendrijos valdybos sudarymo*:

Savivaldybė atliko savo pareigą ir 2014-04-04 raštu pasiūlė Pirmininkui Bendrijų įstatymo nustatyta tvarka organizuoti Bendrijos valdybos rinkimus (šio rašto 4.2.1 papunkčio 1 pastraipos a dalis), ATPK nenustatyta Savivaldybės pareigūnų teisė traukti Pirmininką administracinės atsakomybės, jeigu jis neorganizuoja valdybos išrinkimo. Taigi, manytina, kad šis klausimas galėtų būti sprendžiamas Bendrijos narių iniciatyva organizuojant Bendrijos visuotinį susirinkimą Bendrijų įstatymo 11 straipsnyje nustatyta tvarka;

5.1.3. vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktu (Seimo kontrolierius priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, jeigu padaro išvadą, kad skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje) ***atsisakoma nagrinėti Pareiškėjos skundo dalį toliau nurodytais klausimais***:

1) pagal pažymos 2.4.1 papunktį, nes Pareiškėja kartu su skundu nepateikė duomenų, kad dėl šilumos sąskaitų turinio kontrolės būtų kreipusis pagal kompetenciją į Valstybinę vartotojų

teisių apsaugos tarnybą ir jos netenkinimą šios valstybės institucijos atsakymas (arba jo nebūtų gavusi);

2) pažymos 2.5.2 punkte nurodytu klausimu (dėl Namų pasirinkto apsirūpinimo karštu vandeniu būdo), nes Pareiškėja kartu su skundu nepateikė duomenų, kad šiuo klausimu būtų kreipusis pagal kompetenciją į Savivaldybę ir jos netenkinimą šios institucijos atsakymas (arba jo nebūtų gavusi);

5.1.4. *šio tyrimo metu nagrinėtinos Pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės:*

1) *dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo):* dėl Pareiškėjos 2013-12-13 prašymo Savivaldybei nagrinėjimo, atliekant Pirmininko veiklos (susijusios su informacijos pagal Pareiškėjos Pirmininkui adresuotus 2013-02-28 ir 2013-11-21 prašymus teikimu) kontrolę, užbaigimo klausimais (pažymos 2.1.2, 2.5.6 papunkčiai ir 2.6 punktas); dėl Savivaldybės vykdomos Namų naudojimo priežiūros (atsakymo Pareiškėjai Nr. 53-5-1921; pažymos 2.2 punktas ir 3.8.1 papunktis); nagrinėjant Inspekcijos persiūtą jos 2014-02-03 skundą ir informuojant ją apie tai, kaip galėtų būti sprendžiama, Pareiškėjos teigimu, „galimai suklustotų parašų“ (Namų gyventojų prašyme atjungti laiptinių šildymą) problema (pažymos 2.4.2 papunktis ir 4.2.1 papunkčio 4 pastraipa; nagrinėjant Pareiškėjos 2014 metų gegužės mėnesio prašymus (pažymos 2.5, 3.7 ir 3.8 punktai);

2) *dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo)* – nagrinėjant Pareiškėjos 2014-05-28 prašymą (pažymos 2.5 ir 3.4 punktai);

5.2. kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas: informuoti, ar ši institucija, kaip buvo žadėjusi, informavo Pareiškėją apie atliktos Pirmininko veiklos, susijusios su informacijos pagal Pareiškėjos Pirmininkui adresuotus 2013-02-28 ir 2013-11-21 prašymus teikimu, kontrolės rezultatus (jeigu taip – pateikti papildomo atsakymo Pareiškėjai kopiją, jeigu ne – nurodyti motyvuotas priežastis ir motyvuotai informuoti, ar buvo imtasi administracinės atsakomybės taikymo Pirmininkui veiksmų); imtis priemonių: 1) nustatyti, kokios konkrečios informacijos Pirmininkas nėra pateikęs Pareiškėjai pagal jos 2013-02-28 ir 2013-11-21 prašymus (pvz., organizuoti Savivaldybės atstovo, Pareiškėjos ir Pirmininko susitikimą); 2) pateikti Seimo kontrolieriui Pareiškėjos ir Pirmininko suderinto iki šiol nepateiktos Pareiškėjai informacijos (dokumentų) sąrašo kopiją; 3) įpareigoti Pirmininką pateikti šiame sąraše nurodytą informaciją (dokumentus) ir kontroliuoti šio įpareigojimo vykdymą; informuoti, ar Savivaldybė pateikė informaciją Pareiškėjai apie tai, kaip galėtų būti sprendžiama, Pareiškėjos teigimu, „galimai suklustotų parašų“ (Namų gyventojų prašyme atjungti laiptinių šildymą) problema; informuoti, kokių kontrolės priemonių ėmėsi ir (arba) ketina imtis Savivaldybė, kad būtų įgyvendintas Savivaldybės įpareigojimas Pirmininkui dėl Bendrijos valdybos išrinkimo organizavimo; atlikti Namų naudojimo priežiūrą ir pateikti išvadą dėl jos atitikimo teisės aktų reikalavimams (kartu pateikiant patikrinimo akto kopiją); motyvuotai paaiškinti, kodėl Savivaldybės, gavusi Pareiškėjos 2014-07-03 prašymą, kuriame nurodyta, kad Pirmininkas nepateikia informacijos apie Namų bendrojo naudojimo poreikiams naudojamą elektros, neatliko Pirmininko veiklos, teikiant pirmiau nurodytą informaciją Pareiškėjai, kontrolės; atlikti Pirmininko veiklos, pagal Pareiškėjos 2014-07-03 prašymą, kontrolę ir pateikti motyvuotą išvadą, ar Pirmininkas šiuo atveju tinkamai atliko Bendrijų įstatyme jam priskirtą informacijos teikimo funkciją; pateikti visų 2014 metų gegužės mėn. gautų Savivaldybėje Pareiškėjos prašymų kopijas su registracijos Savivaldybėje duomenimis; patikrinti ir informuoti, ar Namų patalpų savininkai yra nustatyta tvarka pasirinkę apsirūpinimo karštu vandeniu tiekimo būdą ir kt.;

5.3. kreipėsi į Inspekciją, prašydamas informuoti, ar: Inspekcija yra Pareiškėjai pateikusi atsakymą į jos 2014-05-28 prašymą, jeigu taip – pateikti atsakymo Pareiškėjai kopiją, jeigu ne – nurodyti motyvuotas priežastis bei pagal Inspekcijos kompetenciją pateikti jai atsakymą į kiekvieną 2014-05-28 prašyme suformuluotą klausimą (Seimo kontrolieriui – rašto kopiją); ar, Inspekcijos duomenimis, Pareiškėja šiame rašte nurodytus Inspekcijos atsakymus apskundė teismui (jeigu taip – pateikti tai patvirtinančius dokumentus);

5.4. atkreipė Pareiškėjos dėmesį į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi, Seimo kontrolierius turi teisę atsisakyti tirti skundą,

„kai skundo tekstas yra neįskaitomas“ (Jūsų pateikto Seimo kontrolieriui skundo tekstas yra beveik neįskaitomas dėl neaiškių sakinių konstrukcijų, galimai nebaigtų sakinių ir pan.).

Siekdami, kad Jūsų prašymai (skundai) būtų išnagrinėti kuo išsamiau, siūlytume ateityje, kreipiantis į Savivaldybę, valstybės institucijas ir Seimo kontrolierių, teikti prašymus (skundus) atskirais, konkrečiais ir aiškiau suformuluotais, klausimais.“

Skundo tyrimui reikšmingos aplinkybės

6. Iš Savivaldybės 2014-09-24 raštu Nr. (33.208)2-5421 pateiktos informacijos, paaiškinimų bei dokumentų nustatyta:

6.1. „Savivaldybė 2014-05-19, 2014-07-04 ir 2014-08-21 raštais Nr. 53-2-937, Nr. 53-2-1220 ir Nr. 53-2-1546 [...] kreipėsi į Pirmininką, siūlydama pasikeisti Bendrijos įstatų, suderinti juos pagal Bendrijų įstatymą ir įregistruoti juo valstybės įmonėje Registrų centre. Taip pat pasiūlė visuotiniame Bendrijos narių susirinkime išsirinkti Bendrijos valdybą. Iki šiol Pirmininkas informacijos nepateikė.“

Savivaldybė 2014-05-19, 2014-07-04 ir 2014-08-21 raštuose taip pat atkreipė Pirmininko dėmesį į galimybes taikyti jam administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 158² bei 188¹⁶ straipsnius už daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų administravimo pareigų, nustatytų teisės aktuose (pvz., teisės aktų nustatytų reikalavimų dėl informacijos teikimo nesilaikymas), nevykdymą bei kliudymą Savivaldybės įgaliotiems pareigūnams, dokumentų jiems nepateikimą, pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymą.

6.2. „Savivaldybė 2014-08-25 raštais Nr. 53-2-1572 ir Nr. 53-5-2499 informavo Pirmininką ir Pareiškėją apie š. m. rugsėjo 15 d. 11.00 val. organizuojamą susitikimą [„Dėl daugkartinių tiek Pirmininko, tiek Pareiškėjos gautų prašymų ir klausimų“ bei siekiant gauti Pirmininko paaiškinimus, „kokios konkrečiai informacijos ir kodėl [...] nepateikėte į Pareiškėjos 2013-02-28 ir 2013-11-21 prašymus“]. Susitikime dalyvavo Skyriaus darbuotojai ir Pareiškėja su sūnumi D [...]. Pirmininkas į susitikimą neatvyko. Susitikime Pareiškėja kėlė klausimą tik dėl sąskaitų pateikimo už komunalinius patarnavimus Bendrijai.“

„Buvo nutarta dar kartą raštu nurodyti Pirmininkui pateikti visą informaciją į Skyriaus 2014-08-21 ir 2014-08-25 raštus Nr. 53-2-1546 ir 53-2-1572 [taip pat „paaiškinti, kokios konkrečios informacijos jis nepateikė į jam adresuotus 2013-02-28 ir 2013-11-21 Pareiškėjos prašymus“] ir užtikrinti Pareiškėjai sąskaitų už komunalines paslaugas pateikimą“ (2014-09-15 Skyriaus posėdžio protokolas Nr. 53-4-196: „Darbotvarkė: Nustatyti, kokios konkrečios informacijos Pirmininkas nėra pateikęs į jam adresuotus 2013-02-28 ir 2013-11-21 Pareiškėjos prašymus, nurodytų Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014-08-12 rašte Nr. 4D-2014/2-1059/3D-2237 rekomendacijų vykdymas“). „Pirmininkas ir Pareiškėja 2014-09-16 informuoti raštais Nr. 53-2-1688 ir Nr. 53-5-2581 [...]“.

Pirmininkas ir Savivaldybės 2014-09-16 raštu informuotas apie galimybes taikyti jam administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 158² bei 188¹⁶ straipsnius (Savivaldybė Seimo kontrolieriui nepateikė duomenų apie tai, kad būtų ėmusis konkrečių administracinės atsakomybės taikymo Pirmininkui veiksmų).

6.3. Pareiškėjai Savivaldybės 2014-09-16 raštu pranešta, kad „Skyriui buvo nukreiptas Jūsų 2014-08-20 prašymas [*pastaba*: pateiktas šios skundo tyrimo metu], adresuotas Savivaldybės merui (reg. R13-1152-167/3; dėl informacijos pateikimo). Dar kartą išnagrinėjus prašyme keliamus klausimus informuojame, kad [...]“:

6.3.1. „UAB „E“ informavo, kad 2009-11-18 Bendrija yra sudariusi sutartį ir savininkams pageidaujant įmonė gali išduoti naują atsiskaitymo knygelę. Todėl dėl naujos knygelės išdavimo siūlome kreiptis į UAB „E“ [...]“;

6.3.2. „Skyrius 2014-09-16 raštu Nr. 53-2-1688 nurodė Pirmininkui užtikrinti Jums sąskaitų už paslaugas Bendrijai pateikimą“;

6.3.3. „Pažymime, jog, pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 5 str., Jūs turite teisę įstatymo nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama teisė arba įstatymo saugomas interesas.“

6.4. „Savivaldybės Energetikos skyrius 2014-09-02 raštu Nr. 42-7-435 informavo, jog prašymo atjungti Namo laiptines nuo CST [Centralizuotas šilumos tiekimas] nėra gavęs [...]“. Energetikos skyrius minėtame rašte pažymėjo: „Vadovaujantis šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėmis pastato savininkas, pageidaujantis pertvarkyti pastato inžinerines sistemas (šildymo [...]), privalo organizuoti paprastojo remonto projekto (aprašo) parengimą ir teisės akto nustatyta tvarka gauti savivaldybės administracijos rašytinį pritarimą šiam projektui (aprašui). Jeigu dėl inžinerinių sistemų pertvarkymo gali būti pažeidžiamos kitų pastatų, kurių šilumos įrenginiai prijungti prie pastato šilumos įrenginių, savininkų teisės ir teisėti interesai, būtina prašymą suderinti su šiais savininkais ir įvykdyti teisės aktuose nurodytus reikalavimus.“

Savivaldybė teisės aktuose nustatytais terminais atlieka numatytus veiksmus, po kurių išduoda rašytinį pritarimą pastato paprastojo remonto projektui (aprašui), pertvarkant pastato inžinerines sistemas (šildymo [...]), arba motyvuotu pagrindu atsisako jį išduoti. Už daugiabučio namo susirinkimo protokole užfiksuotų faktų tikrumą atsako valdytojas.“

6.5. „Namo savininkai nėra pasirinkę apsirūpinimo karštu vandeniu tiekimo būdo.“

6.6. „Savivaldybės 2014-07-24 raštu Nr. 53-5-2342 Pareiškėja buvo informuota, jog Savivaldybė negali teikti kitų asmenų rengtų dokumentų ir informacijos, kuria ji nedisponuoja. Pareiškėja 2014-07-03 kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti Namo sąskaitų-faktūrų kopijas už bendrojo naudojimo patalpose sunaudotą elektros energiją nuo 2009 m. liepos mėn. iki 2014 m. liepos mėn. Manome, kad ginčas, iškilęs tarp Pareiškėjos ir Pirmininko, turėtų būti sprendžiamas šalių susitarimu. Savivaldybė nėra įgaliota spręsti ir nagrinėti tarpusavio ginčų.“

6.7. „Savivaldybės filialas [...] seniūnija 2013-05-22 atliko patikrinimą, kaip Name vykdoma techninė priežiūra, ir surašė aktą Nr. 16-8153. Patikrinimo metu pažeidimų nebuvo nustatyta. Artimiausiu metu seniūnija planuoja atlikti pakartotinį Namo techninės priežiūros patikrinimą. Patikrinimo aktą ir išvadas pateiksime vėliau.“

Statinio techninės priežiūros patikrinimo 2013-05-22 akte Nr. 16-8153 (toliau vadinama – Aktas) pažymėta: „[...]. REIKALAUJU: [...]. 3. Atsižvelgiant į Namo kaupiamojo fondo lėšas ir gyventojų susirinkimų nutarimus organizuoti tikrinimo metu pastebėtų [...] defektų šalinimą (tarpblokinį siūlių butuose Nr. [...] tvarkymas ir trūkstamų turėklų stipinų laiptinėse tvirtinimas). Apie patikrinimo akte nurodytų reikalavimų ir privalomųjų darbų įvykdymą informuoti [...] seniūniją [...] iki 2013-10-31“ (Savivaldybė Seimo kontrolieriui nepateikė duomenų apie atliktą šių reikalavimų įgyvendinimo kontrolę).

7. Iš Inspekcijos 2014-09-11 raštu Nr. 2R-2583 pateiktos informacijos, paaiškinimų bei dokumentų nustatyta:

7.1. „Pareiškėjos 2014-05-28 prašymas (reg. Nr. 1R-1856) Inspekcijos 2014-06-05 raštu Nr. 2R-1813 nagrinėti pagal kompetenciją persiustas Savivaldybei, šio rašto kopija pateikta ir Pareiškėjai“ (Inspekcijos 2014-06-05 rašte pažymėta: „[...] Prašyme teigiama, kad Bendrovė mokėstį už vandenį skaičiavo pagal normą dviem asmenims, nors gyvenamąją vietą bute yra deklaravusi tik Pareiškėja, todėl prašoma paaiškinti, kaip turi būti nustatomas bute faktiškai gyvenančių žmonių skaičius, ir įpareigoti bendrovę panaikinti 27,04 Lt skolą. [...] Inspekcijos funkcijos yra numatytos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Inspekcijos nuostatuose [...] bei kituose teisės aktuose. Išnagrinėję Pareiškėjos prašyme nurodytas aplinkybes, pažymime, kad Inspekcijai pagal kompetenciją nėra priskirta nagrinėti Pareiškėjos prašyme nurodytų klausimų. Todėl Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo [...] 23 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo [...] 6 straipsnio 30 dalimi, Pareiškėjos prašymą nagrinėti persiunčia Savivaldybei“).

7.2. „Pažymėtina, kad 2014-06-05 rašte Nr. 2R-1813 klaidingai nurodyta data prašymo, į kurį šiuo raštu atsakoma (nurodyta 2014-05-02), tačiau Savivaldybei pridėta Pareiškėjos 2014-05-

28 prašymo kopija, 3 lapai, t. y. prašymas ir jo priedas.“ („[...] Atkreiptinas dėmesys, [...] Turto skyrius 2014-06-20 raštu Nr. 60-6-57 Pareiškėjai pateikė atsakymą“).

7.3. „Duomenų, jog Pareiškėja būtų apskundusi teismui Inspekcijos jai pateiktus atsakymus, neturime.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

8. Lietuvos Respublikos įstatymai

8.1. *Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje* nustatyta, kad vienos iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra: „42) butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, [...] veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles“ (*iki 2014-07-01 galiojusi akto nuostata*: „42) pagal įstatymų nustatytą kompetenciją gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrijos valdymo organų, [...] veiklos priežiūra ir kontrolė“) bei „21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka“.

8.2. *Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatyme* (Bendrijų įstatymas) nustatyta:

8.2.1. *9 straipsnis* – „1. Aukščiausiasis bendrijos organas yra bendrijos narių visuotinis susirinkimas. [...]. 2. Bendrijos valdymo organai yra valdyba ir (arba) bendrijos pirmininkas. Bendrija įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per savo valdymo organus. 3. Kai bendrijoje valdyba nesudaroma, valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas atlieka bendrijos pirmininkas. 4. Bendrijos vidaus kontrolės funkcijai atlikti bendrijoje sudaroma revizijos komisija arba išrenkamas revizorius. 5. Bendrijoje, kurioje yra daugiau kaip šimtas bendrijos narių – butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų, turi būti sudaroma ginčų nagrinėjimo komisija arba išrenkamas ginčus nagrinėjantis asmuo. Kitos bendrijos ginčų nagrinėjimo komisiją sudaro ar ginčus nagrinėjančią asmenį skiria savo pasirinkimu“;

8.2.2. *14 straipsnis* – „6. Bendrijos pirmininkas atsako už: 1) bendrijos veiklos organizavimą ir jos tikslų įgyvendinimą; 2) metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir bendrijos veiklos metinės ataskaitos parengimą; [...]; 6) informacijos pateikimą butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkams jų prašymu; [...]; 9) pastato (pastatų), jo (jų) priklausinių ir pastato (pastatų) bendrojo naudojimo objektų techninės priežiūros organizavimą, šios priežiūros dokumentų parengimą, pildymą ir tvarkymą [...]; 10) pastato (pastatų) bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo metinių ir ilgalaikių planų projektų parengimą ir jų pateikimą visuotiniam susirinkimui (įgaliotinių susirinkimui) (valdybai); [...]. 7. Visi butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų raštu bendrijos pirmininkui pateikti prašymai, skundai ir kiti dokumentai registruojami ir nagrinėjami bendrijos įstatuose nustatyta tvarka. Bendrijos pirmininkas privalo per 10 darbo dienų nuo buto ar kitų patalpų (pastato) savininko kreipimosi gavimo dienos suteikti išsamią informaciją apie bendrijos organų sprendimus, bendrijos turtą, kaupiamąsias lėšas, įmokas ir kitus privalomus mokėjimus, susijusius su bendrijos veikla. [...]“;

8.2.3. *20 straipsnis* – „1. Bendrijos valdymo organų veiklos priežiūrą ir kontrolę pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą atlieka savivaldybės. 2. Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo turi teisę kontroliuoti, kaip bendrijos valdymo organai atlieka pagal šį įstatymą jiems priskirtas funkcijas ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksu, surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus, nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas ir skirti administracines nuobaudas arba perduoti administracinių teisės pažeidimų bylas nagrinėti teismui“;

8.2.4. *21 straipsnis* – „1. Butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teisės ir pareigos, susijusios su bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų valdymu, naudojimu, priežiūra ir atnaujinimu, yra nustatytos Civiliniame kodekse, šiame ir kituose įstatymuose, teisės aktuose ir bendrijos įstatuose. [...]. 3. Butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai privalo: [...]; 2) teisės aktų ir bendrijos organų nustatyta tvarka apmokėti bendrojo naudojimo objektų išlaikymo ir naudojimosi jais išlaidas, mokėti mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas į kaupiamuosius bendrijos fondus; 3)

vykdyti bendrijos organų, butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų susirinkimų sprendimus dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo, naudojimo, priežiūros ir atnaujinimo; [...]. 4. Butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai turi teisę: [...]; 4) gauti informaciją apie nustatytas įmokas bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektams išlaikyti ir išsaugoti (remontuoti), kaupiamąsias lėšas pastatui (pastatams) atnaujinti, taip pat apie kitas su pastato (pastatų) priežiūra ir naudojimu susijusias įmokas; 5) reikalauti, kad bendrijos valdymas ir bendrojo naudojimo objektų naudojimas ir priežiūra užtikrintų butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teisių įgyvendinimą ir atitiktų jų teisėtus interesus; [...]; 7) apskusti bendrijos valdymo organų, visuotinio susirinkimo (įgaliotinių susirinkimo) ir kitus butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų sprendimus Civilinio kodekso 2.82 straipsnyje nustatyta tvarka [...];“

8.2.5. 23 straipsnis – „[...] 3. Butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai (išskyrus juridinius asmenis) ir bendrija, kreipdamiesi į teismą dėl visų reikalavimų, susijusių su bendrijos veikla, yra atleidžiami nuo žyminio mokesčio mokėjimo.“

8.3. *Civiliniame kodekse* (CK) nustatyta:

8.3.1. 2.82 straipsnio 4 dalis – „Juridinių asmenų organų sprendimai gali būti teismo tvarka pripažinti negaliojančiais, jeigu jie prieštarauja imperatyviosioms įstatymų normoms, juridinio asmens steigimo dokumentams arba protingumo ar sąžiningumo principams. Ieškinį gali pareikšti juridinio asmens kreditoriai – jeigu sprendimas pažeidžia jų teises ar interesus, atitinkamas juridinio asmens valdymo organas, juridinio asmens dalyvis arba kiti įstatymuose numatyti asmenys. Tokiems ieškiniams nustatomas trijų mėnesių ieškinio senaties terminas. Jis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią ieškovas sužinojo arba turėjo sužinoti apie ginčijamą sprendimą, jeigu šis kodeksas ir kiti įstatymai nenustato kitokio ieškinio senaties termino ir kitokios sprendimo nuginklėjimo tvarkos“;

8.3.2. 1.138 straipsnyje nustatyta: „Civilinės teisės įstatymų nustatyta tvarka gina teismas, [...]“

8.4. *Civilinio proceso kodekso* 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas.“

8.5. *Administracinių teisės pažeidimų kodekse* (toliau vadinama – ATPK) nustatyta:

8.5.1. 35 straipsnis – „Administracinės nuobaudos skyrimo terminai“ – „Administracinė nuobauda gali būti skiriama ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo teisės pažeidimo padarymo dienos, o esant trunkamam teisės pažeidimui, – per šešis mėnesius nuo jo paaikšėjimo dienos. [...]“;

8.5.2. 158² straipsnis – „Daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų administravimo pareigų, nustatytų teisės aktuose, nevykdymas, kai [...] nesudaryti bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto ar kitokio tvarkymo) metiniai ir (ar) ilgalaikiai planai, arba sprendimai dėl šių objektų atnaujinimo (remonto ar kitokio tvarkymo) priimti nesilaikant teisės aktuose nustatytos tvarkos, arba nesilaikoma teisės aktų nustatytų reikalavimų dėl informacijos teikimo ir (ar) administravimo veiklos metinės ataskaitos pateikimo šių objektų savininkams, [...], – užtraukia įspėjimą arba baudą bendrijos valdymo organų nariams [...] – fiziniams asmenims arba administratorių – juridinių asmenų vadovams ar vadovų įgaliotiems asmenims nuo dviejų šimtų iki vieno tūkstančio litų. [...]“;

8.5.3. 188¹⁶ straipsnis – „Neįleidimas ar kitoks kliudymas savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgaliotiems pareigūnams pagal kompetenciją tikrinti ūkio subjektus, dokumentų nepateikimas arba dokumentų nuslėpimas, klaidingų žinių suteikimas, taip pat pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymas – užtraukia baudą nuo vieno šimto iki penkių šimtų litų. [...]“;

8.5.4. 259¹ straipsnis – „Asmenys, turintys teisę surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus“ – „[...] 2) savivaldybių vykdomųjų institucijų ir jų tam įgalioti pareigūnai ([...], 158² [...] 188¹⁶ straipsniai, [...])“.

8.6. *Šilumos ūkio įstatymo* 21 straipsnyje nustatyta: „1. Ginčus, kylančius iš sutartinių santykių tarp buitinių šilumos vartotojų ir šilumos bei karšto vandens tiekėjų, priežiūros paslaugų teikėjų, ginčo sprendimo ne teisme tvarka nagrinėja šios valstybės ir savivaldybės institucijos: 1) Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos – dėl energetikos objektų, įrenginių

ir apskaitos priemonių gedimų, eksploataavimo, energijos kokybės reikalavimų, energijos apskaitos ir apmokėjimo už suvartotą energiją pažeidimų, avarių, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo, dėl šilumos ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo veiklos ar neveikimo; [...]; 3) savivaldybės vykdomoji institucija – dėl šilumos ir karšto vandens tiekimo organizavimo, dėl daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros tarifų nustatymo, dėl administracinę priežiūrą atliekančių pareigūnų įgaliojimų bei šios priežiūros atlikimo tvarkos; [...].“

8.7. *Energetikos įstatymo 34 straipsnyje* nustatyta: „[...] 2. Valstybinė energetikos inspekcija išankstine privaloma skundų ir ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių gedimų, eksploataavimo, energijos kokybės reikalavimų, energijos apskaitos ir apmokėjimo už suvartotą energiją pažeidimų, avarių, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo. [...]. 4. Vartotojų ir energetikos įmonių skundai ir ginčai nagrinėjami pagal skundus ir ginčus nagrinėjančios institucijos nustatytas tokių skundų ir ginčų nagrinėjimo taisykles, laikantis įstatymų nustatytų reikalavimų. [...] 5. Vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus nagrinėjanti institucija atsisako priimti prašymą nagrinėti skundą ar ginčą, jeigu: 1) ji nėra kompetentinga tą skundą ar ginčą nagrinėti; [...] 15. Vartotojų ir energetikos įmonių skundus ir ginčus nagrinėjančios institucijos procedūriniai sprendimai, priimti nagrinėjant skundą ar ginčą, tarp jų ir sprendimai atsisakyti priimti prašymą nagrinėti skundą ar ginčą, palikti prašymą nenagrinėtą, nutraukti ar sustabdyti skundo ar ginčo nagrinėjimą, užkertantys kelią tolesniam skundo ar ginčo nagrinėjimui, per 7 dienas nuo sprendimo įteikimo suinteresuotam asmeniui dienos gali būti skundžiami Vilniaus apygardos teismui.“

8.8. *Statybos įstatyme* nustatyta:

8.8.1. *41 straipsnis* – „1. Statinio techninę priežiūrą organizuoja statinio naudotojas ūkio būdu arba sutarties pagrindu paskirdamas statinio techninį prižiūrėtoją. Statinio techninis prižiūrėtojas gali būti paskirtas ir kitais įstatymų nustatytais pagrindais. [...]. 3. Statinio techninis prižiūrėtojas, atlikdamas konkretaus statinio techninę priežiūrą, vykdo organizacines ir technines priemones statinio techninei būklei palaikyti, kad būtų užtikrinti Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatyti esminiai statinių reikalavimai per ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę. [...]. 5. Statinio techninę priežiūrą sudaro: 1) nuolatinis statinio būklės stebėjimas, kurio tikslas – nustatyti vizualiai pastebimus statinio būklės pokyčius statinio naudojimo metu; 2) statinio periodinės ir specializuotos apžiūros, kurių tikslas – nustatyti statinio techninės būklės pokyčius per tam tikrą laiką arba kitais atvejais, jeigu tokios apžiūros numatytos šio Įstatymo 41 straipsnio 4 dalyje nurodytose taisyklėse; 3) pastebėtų statinio būklės defektų šalinimas; 4) remonto (paprastojo arba kapitalinio) organizavimas. [...]“;

8.8.2. *42 straipsnis* – „1. Statinių naudojimo priežiūrą atlieka šie viešojo administravimo subjektai: [...]; 2) susisieikimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose – Susisieikimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos organizacijos (išskyrus susisieikimo komunikacijas, kurios nepriklauso jos valdymo sričiai) pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą; 3) statinių, nenurodytų šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, – savivaldybių administracijos; [...]. 2. Statinių naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai tikrina, kaip statinių naudotojai vykdo šio įstatymo ir kitų įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus. 3. Viešojo administravimo subjektas, atliekantis statinio naudojimo priežiūrą, turi teisę: 1) paaiškėjus, kad statinio būklė kelia pavojų statinyje ar arti jo gyvenančių, dirbančių ar kitais tikslais būnančių žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, atsižvelgdamas į grėsmės pobūdį, pareikalauti, kad statinio naudotojas imtųsi priemonių žmonėms apsaugoti, jei būtina, pareikalauti, kad būtų organizuota jų evakuacija, sustabdytas statinio naudojimas, uždrausta bet kokia veikla statinyje (jei reikia – ir statinio sklype ar teritorijoje); 2) nustatyti terminus visiems 1 punkte išvardytiems veiksams įvykdyti ir nedelsiant pranešti statinio savininkui (kai naudotojas nėra statinio savininkas); [...] 4) Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytais atvejais ir tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus, nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylas ir skirti administracines nuobaudas arba teikti administracinių teisės pažeidimų bylas teismui;

[...] 6) kartu su statinio techniniu prižiūrėtoju patekti į butus ir kitas gyvenamąsias patalpas ir apžiūrėti statinio laikančiąsias konstrukcijas, kai statinio apžiūros akte užfiksuotos neleistinos statinio laikančiųjų konstrukcijų deformacijos arba gautas statinio bendraturčių pagrįstas pranešimas, kad dėl statybos darbų bute ar kitose gyvenamosiose patalpose gali būti susilpnintas statinio mechaninis atsparumas ir pastovumas ir dėl to gali kilti statinio griūties grėsmė. Statinio naudojimo priežiūrą atliekančio viešojo administravimo subjekto pareigūnas gali patekti į butą ir kitas gyvenamąsias patalpas jų naudotojų sutikimu, o atsisakius įsileisti, – patekęs teismo nutartį dėl leidimo įeiti į butą ir (ar) kitas gyvenamąsias patalpas. Butų ir kitų gyvenamųjų patalpų naudotojams ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas turi būti raštu pranešta apie numatytą apžiūros laiką; [...]. 4. Viešojo administravimo subjektų, atliekančių statinio naudojimo priežiūrą, pareigūnai turi teisę reikalauti, kad statinio naudotojas pateiktų privalomuosius statinio priežiūros dokumentus, nurodytus šio įstatymo 43 straipsnyje, ir leistų atlikti jiems pavestas kitas statinio naudojimo priežiūros funkcijas. [...]. 6. Statinių naudojimo priežiūros atlikimo tvarką nustato Aplinkos ministerija. [...].“

8.9. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 4 straipsnyje* nustatyta: 4 straipsnis – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) informacijos išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; 2) tikslumo, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją; 3) teisėtumo, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais; [...].“

8.10. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

8.10.1. 14 straipsnis – „1. Asmenų prašymus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...]. 3. Asmenų skundai ir pranešimai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų nagrinėjami šio įstatymo trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka“;

8.10.2. 19 straipsnio 1 dalis – „1. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant asmens skundą ar pranešimą apie viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde ar pranešime, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. [...].“

8.10.3. 23 straipsnio 4 dalis – „1. Kiekvienas viešojo administravimo subjektas privalo priimti skundus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus. [...]. 4. Jeigu viešojo administravimo subjektas neturi įgaliojimų priimti administracinės procedūros sprendimą dėl skunde išdėstyto klausimo, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas perduoda skundą viešojo administravimo subjektui, kuris turi reikiamus įgaliojimus, ir apie tai praneša asmeniui. [...].“

8.11. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

8.11.1. 13 straipsnio 1 dalis – „Pareiškėjas turi teisę pateikti Seimo kontrolieriui skundą dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, jei mano, kad tuo buvo pažeistos jo teisės ir laisvės“;

8.11.2. 17 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius [...] prima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]; 6) padaro išvadą, kad skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje. [...]. 3. Skundą ištyrus, pakartotinai skundas netiriamas [...]. Jeigu pareiškėjas piktnaudžiauja teise kreiptis į Seimo kontrolierių, Seimo kontrolieriaus sprendimu susirašinėjimas su tokiu pareiškėju gali būti nutrauktas.“

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir ministerijų teisės aktai

9.1. *Vyriausybės 2011-02-09 nutarimu Nr. 182 „Dėl šilumos tiekėjų sąskaitų (mokėjimų už šilumą pranešimų), teikiamų buitiniams šilumos vartotojams, vertinimo“* nustatyta: „1.1. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Šilumos tiekėjų sąskaitų (mokėjimų už šilumą pranešimų), teikiamų buitiniams šilumos vartotojams, vertinimo taisyklėmis, privalo rinkti iš šilumos tiekėjų informaciją apie buitiniams šilumos vartotojams šilumos tiekėjų teikiamas sąskaitas (mokėjimo už šilumą pranešimus) už suvartotą šilumos energiją ir jas vertinti, taip pat vertinti iš

buitinių šilumos vartotojų gautą informaciją apie šilumos tiekėjų teikiamas sąskaitas (mokėjimo už šilumą pranešimus) už suvartotą šilumos energiją; 1.2. jeigu yra pagrindo manyti, kad šilumos tiekėjų pateiktos sąskaitos (mokėjimo už šilumą pranešimai) galbūt pažeidžia buitinių šilumos vartotojų teises, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba imasi visų leistinių teisės aktuose numatytų priemonių pažeidimams pašalinti ir prireikus pateikia informaciją pagal kompetenciją Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai arba Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos. Apie nustatytus vartotojų teisių pažeidimus Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba privalo informuoti vartotojus, kurių teisės ar teisėti interesai pažeisti.“

9.2. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių 10 punkte* nustatyta: „Asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją. Jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, neigaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje išsiunčia prašymą kompetentingai institucijai (pasilikdama prašymo kopiją) ir raštu praneša apie tai asmeniui, paaškindama persiuntimo priežastis.“

9.3. *Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010-09-27 įsakymu Nr. D1-825 patvirtintame statybos techniniame reglamente STR 1.12.08:2010 „Statinių naudojimo tvarkos aprašas“* nustatyta:

9.3.1. „9. Šio Reglamento 7.1 ir 7.2 punktuose nurodyti Subjektai turi atlikti šių konkrečių statinių (jo dalių) Priežiūrą vietoje: [...]; 9.2. kitų, 9.1 punkte nenurodytų statinių, – priklausomai nuo turimų duomenų ar (ir) informacijos apie statinio techninę būklę ir įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymąsi naudojant šį statinį“;

9.3.2. „10. [...] Subjektai konkrečaus statinio (jo dalies) Priežiūrą vietoje gali atlikti [...], kai: [...]; 10.3. gautas skundas, prašymas ar pranešimas dėl statinių priežiūros, [...]“;

9.3.3. „12. Priežiūros vykdytojas, tikrindamas statinių naudotojo atliekamą statinių techninę priežiūrą, privalo: 12.1. paprašyti pateikti statinio techninei priežiūrai reikalingus dokumentus [...], kai jie yra privalomi, tarp jų: 12.1.1. statinio techninį pasą (ar techninės apskaitos kortelę), pastato techninį-energetinį pasą, statinio techninės priežiūros žurnalą, statinio periodinių ir specialiųjų apžiūrų aktus, statinio tyrimų ir auditų (jei jų buvo) išvadas; [...]; 12.2. patikrinti: 12.2.1. ar statinio techniniame pase (techninės apskaitos kortelėje), pastato techniniame-energetiniame pase yra padaryti statinio techninių, ekonominių, konstruktyvinių ir energetinių charakteristikų pakeitimai po statinio kapitalinio remonto ar rekonstravimo (jei tokie darbai buvo vykdomi); 12.2.2. ar laiku ir išsamiai pildomas statinio techninės priežiūros žurnalas; 12.2.3. ar atliekamos statinio periodinės ir specialiosios apžiūros; 12.2.4. ar įvykdyti statinio techninės priežiūros žurnale įrašyti reikalavimai; 12.3. apžiūrėti statinį ar jo dalį vietoje; 12.4. apžiūrėjus statinį ar jo dalį, nustatyti: 12.4.1. ar statinys naudojamas pagal paskirtį [...]; 12.4.2. ar nevykdomi statinyje statybos darbai be statybą leidžiančių dokumentų [...], jei juos turėti privaloma. Nustačius, kad statinyje vykdomi statybos darbai be statybą leidžiančių dokumentų, pranešti Inspekcijai; 12.4.3. ar statinį naudojant laikomasi statinio projekte numatytų reikalavimų; 12.4.4. padaryti išvadas apie statinio techninę būklę ir jo techninę priežiūrą; 12.5. surašyti statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą (Reglamento 2 priedas); jo 1 egzempliorių įteikti (nusiųsti) statinio naudotojui arba techniniam prižiūrėtojui, kitą saugoti Priežiūrą atliekančioje institucijoje; 12.6. nustatyti reikalavimus trūkumams pašalinti; 12.7. kontroliuoti statinio techninės priežiūros patikrinimo akte įrašytų reikalavimų įvykdymą; 12.8. statinio techninės priežiūros žurnale ir prižiūrimų naudojamų statinių naudotojų sąrašė pažymėti apie atliktą statinio techninės priežiūros patikrinimą“;

9.3.4. „13. Apie patikrinimo išvadas bei reikalavimus informuoti raštu statinio naudotoją ir statinio savininką (kai naudotojas nėra statinio savininkas)“;

9.3.5. „14. Priežiūros vykdytojai: 14.1. registruoja atliktų patikrinimų aktus ir kartu su prie jų pridėtais dokumentais (pranešimais apie reikalavimų įvykdymą ir kt.) saugo tam tikslui skirtuose segtuvuose ar kompiuterinėje laikmenoje; [...]“

9.4. *Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-07-24 įsakymu Nr. D1-612 patvirtintose Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų*

ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinėse taisyklėse (toliau vadinama – Priežiūros ir kontrolės taisyklės) nustatyta:

9.4.1. „3. Priežiūros ir kontrolės vykdytoju savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu paskiriamas savivaldybės padalinys ar padalinio, susijusio su turto valdymu, darbuotojas (darbuotojai) (atsižvelgiama į savivaldybėje veikiančių valdytojų ir jų valdomų daugiabučių namų skaičių) [...]“;

9.4.2. „5. Priežiūros ir kontrolės vykdytojas, vadovaudamasis valdytojų sąrašu, organizuoja ir vykdo jų veiklos priežiūrą ir kontrolę, kurios turinį sudaro: 5.1. kompleksinis planinis valdytojų veiklos patikrinimas pagal priežiūros ir kontrolės vykdytojo sudarytą grafiką ir užduotį, tačiau ne rečiau kaip kartą per (nurodoma per kiek, 1 ar 2) metus; 5.2. patalpų savininkų skundų, prašymų ir pranešimų dėl valdytojų veiklos nagrinėjimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) nustatyta tvarka ir terminais, ir valdytojų konsultavimas, jų veiklos klausimais; 5.3. neplanuotas kompleksinis valdytojų veiklos patikrinimas pagal patalpų savininkų skundų ir pranešimų turinį, priežiūros ir kontrolės vykdytojo ar savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo skundo ar pranešimo gavimo dienos“;

9.4.3. „6. Vykdamas kompleksinį patikrinimą, tikrinama: 6.1 valdytojo paskyrimo ar išrinkimo atitiktis nustatytiems teisės aktų reikalavimams – tikrinami valdytojo paskyrimo ar išrinkimo dokumentai, nustatytos kadencijos laikymasis (pagal patalpų savininkų sprendimo protokolus, jungtinės veiklos sutartį, juridinių asmenų registro duomenis); 6.2. patalpų savininkų, bendrijos narių apskaitos tvarkymas – ar yra patalpų savininkų, bendrijos narių sąrašai; jų atitiktis nustatytiems reikalavimams; 6.3. daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų aprašo (toliau – aprašas) sudarymas ir tvarkymas, jo atitiktis teisės aktų reikalavimams – ar aprašas sudarytas, ar jo forma, turinys atitinka teisės aktų reikalavimus; 6.4. daugiabučio namo (toliau – namas) bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo, pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, planavimas ir lėšų kaupimo organizavimas – ar rengiami ir nustatyta tvarka teikiami patalpų savininkams ilgalaikiai ir metiniai planai, pasiūlymai dėl lėšų kaupimo namui atnaujinti, ar sukauptos lėšos laikomos atskiroje sąskaitoje ir naudojamos pagal paskirtį; 6.5. namo bendrojo naudojimo objektų priežiūros paslaugų ir atnaujinimo darbų pirkimų organizavimas – ar yra bendrojo naudojimo objektų valdytojo patvirtintos paslaugų ir atnaujinimo darbų pirkimo taisyklės (išskyrus atvejus, kai bendrojo naudojimo objektų valdytojas yra perkančioji organizacija pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą), ar paslaugos ir rangos darbai perkami vadovaujantis nustatyta tvarka; 6.6. informacijos patalpų savininkams teikimas pagal teisės aktų reikalavimus – ar laikomasi nustatytų reikalavimų dėl informacijos teikimo patalpų savininkams ir skelbimo apie savo veiklą (interneto svetainėje, el. paštu, skelbimų lentoje ir kitais būdais), ar gauta (jei gauta, nurodomas skaičius) skundų dėl informacijos pateikimo patalpų savininkams; 6.7. metinės veiklos ataskaitos rengimas ir jos pateikimas patalpų savininkams – ar rengiamos metinės veiklos ataskaitos, ar nustatytais terminais ir tvarka teikiamos patalpų savininkams, ar jų turinys atitinka teisės aktų ar patalpų savininkų sprendimu nustatytus reikalavimus; 6.8. patalpų savininkų susirinkimų ir balsavimo raštu organizavimas – ar šaukiami teisės aktų nustatytais atvejais ar patalpų savininkų prašymu patalpų savininkų susirinkimai ar organizuojamas balsavimas raštu, ar susirinkimai šaukiami tam tinkamose patalpose, ar yra skundų dėl patalpų savininkų sprendimų priėmimo organizavimo; [...]“;

9.4.4. „7. Atlikus patikrinimą, pagal pavyzdinių taisyklių priede pateiktą Daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo veiklos patikrinimo akto pavyzdinę formą surašomas valdytojo veiklos patikrinimo aktas (toliau – aktas), kuriame nurodomi reikalavimai ir terminas, ne trumpesnis kaip 10 darbo dienų, trūkumams pašalinti. Aktas surašomas 2 egzemplioriais. Vienas pateikiamas valdytojui, antras saugomas priežiūros ir kontrolės vykdytojo dokumentacijoje. Jeigu patikrinimas atliktas pagal pareiškėjo skundą, patikrinimo akto kopija pateikiama pareiškėjui“;

9.4.5. „8. Priežiūros ir kontrolės vykdytojas turi teisę Administracinių teisių pažeidimo kodekso nustatytais atvejais ir tvarka surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus ir

pateikti juos savivaldybės administracinių ginčų nagrinėjimo komisijai; kreiptis į teismą dėl bendrijos likvidavimo ar jungtinės veiklos sutarties pripažinimo netekusia galios, jei patikrinimo metu nustatoma, kad bendrijos valdymo organų ar jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų veikla neatitinka nustatytų reikalavimų ir kyla grėsmė pastato naudojimo funkcionalumui ir saugumui; teikti pasiūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl administratoriaus skyrimo ar keitimo.“

9.5. *Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos inspekcijos viršininko 2012-11-20 įsakymu Nr. IV-134 patvirtintame Išankstinės privalomos skundų ir ginčų nagrinėjimo tvarkos apraše* nustatyta:

9.5.1. „22. VEI atsisako priimti nagrinėti skundą ar prašymą išspręsti ginčą, jeigu: 22.1. ji neturi įgaliojimų priimti sprendimą dėl pareiškėjo skunde ar prašyme išspręsti ginče nurodytų reikalavimų. Šiuo atveju VEI ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo ar ginčo gavimo perduoda jį kitam viešojo administravimo subjektui nagrinėti pagal kompetenciją ir apie tai praneša pareiškėjui; [...]“;

9.5.2. „33. VEI pateiktame skunde turi būti nurodyta: [...] 33.3. skundžiamos įmonės pavadinimas, buveinės adresas, kiti rekvizitai; [...]“.

10. Atsižvelgiant į pirmiau aprašytas aplinkybes, išskirtinos šios skundo dalys:

10.1. dėl Savivaldybės pareigūnų veikimo (neveikimo) atliekant Pirmininko veiklos priežiūrą;

10.2. dėl Savivaldybės pareigūnų veikimo (neveikimo) atliekant statinių naudojimo priežiūrą;

10.3. dėl Inspekcijos pareigūnų veikimo (neveikimo).

Tyrimo išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių skundo dalių atskirai.

Dėl Savivaldybės pareigūnų veikimo (neveikimo) atliekant Pirmininko veiklos priežiūrą

Skundo dalies tyrimo išvados

11. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 paragrafai) bei išanalizavus pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą (pažymos 8–9 paragrafas), konstatuotina, kad Savivaldybės pareigūnai:

11.1. *dėl Pareiškėjos 2013-12-13 prašymo Savivaldybei nagrinėjimo, atliekant Pirmininko veiklos (susijusios su informacijos pagal Pareiškėjos 2013-02-28 ir 2013-11-21 prašymus Pirmininkui teikimu) kontrolę, užbaigimo* – Savivaldybė, 2014-01-15 pateikusi Pareiškėjai tarpinį atsakymą į jos 2013-12-13 prašymą dėl Pirmininko veiklos kontrolės informacijos teikimo klausimais, ir įsipareigojusi Pareiškėją informuoti apie šios kontrolės rezultatus (pažymos 4.4.1 papunktis), vėliau ne kartą kreipėsi į Pirmininką dėl Savivaldybės įpareigojimų vykdymo (pažymos 6.1 punktas), kvietė atvykti į 2014-09-15 susitikimą Savivaldybėje dėl informacijos teikimo Pareiškėjai situacijos išsiaiškinimo (pažymos 6.2 punktas), pagrįstai informavo Pareiškėją apie tai, kad, Pirmininkui nustatyta tvarka neteikiant informacijos tiek Pareiškėjai, tiek Savivaldybei, Savivaldybė negali teikti kitų asmenų rengtų dokumentų ir informacijos, kuria ji nedisponuoja (pažymos 3.8.3 papunktis, 6.3 ir 6.6 punktai), tačiau manytina, kad Savivaldybė, Pirmininkui nevykdant jos įpareigojimų dėl informacijos teikimo, nepagrįstai nesiėmė priemonių taikyti Pirmininkui administracinę atsakomybę pagal ATPK 188¹⁶ straipsnį (pažymos 6.2 punktas), taigi nebaigė nagrinėti Pareiškėjos 2013-12-13 ir kitų jos prašymų dėl Pirmininko veiklos kontrolės informacijos teikimo klausimais;

11.2. *dėl Inspekcijos persiūsto Pareiškėjos 2014-02-03 skundo nagrinėjimo ir informavimo jos apie tai, kaip galėtų būti sprendžiama, Pareiškėjos teigimu, „galimai suklasotų parašų“ (Namo gyventojų prašyme atjungti laiptinių šildymą) problema*, – Savivaldybė šio skundo tyrimo metu

informavo, kad ji nėra gavusi Namų patalpų savininkų prašymo dėl Namų laiptinių atjungimo nuo centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (pažymos 6.4 punktas), taigi nėra duomenų apie prašyme galimai suklaidotus Namų gyventojų parašus;

11.3. *dėl Pareiškėjos 2014-05-28 prašymų (pažymos 3.8.2 ir 3.8.3 papunkčiai) Bendrijos veiklos klausimais nagrinėjimo Savivaldybėje* – pateikė Pareiškėjai atsakymus į šiuos prašymus, pagrįstai nurodydama, kad ginčas dėl mokesčių skaičiavimo sprendinys teisme bei kad Savivaldybė negali teikti Bendrijos informacijos, kuria nedisponuoja („pareiškėjai teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją“; pažymos 8.9 punktas);

11.4. tarpininkavus Seimo kontrolieriui, atsižvelgusi į tai, kad Pareiškėja 2014-09-15 Savivaldybės organizuotame susitikime kėlė klausimą dėl „sąskaitų pateikimo už komunalinius patarnavimus Bendrijai“ (pažymos 6.2 punktas), ėmėsi Pirmininko veiklos kontrolės priemonių pagal Pareiškėjos 2014-07-03 prašymą, t. y. 2014-09-16 raštu pateikė įpareigojimą Pirmininkui užtikrinti sąskaitų už paslaugas pateikimą Pareiškėjai (pažymos 6.3.2 papunktis).

12. Apibendrinus pirmiau pateiktas išvadas, konstatuotina, kad ši Pareiškėjos skundo dalis ***pripažintina pagrįsta pagal pažymos 11.1 punkto išvadą.***

13. Kartu Seimo kontrolierius atkreipia Savivaldybės ir Pareiškėjos dėmesį į tai, kad:

13.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2014-07-24 įsakyму Nr. D1-612 (šio skundo tyrimo metu) patvirtino Priežiūros ir kontrolės taisykles, kuriose nustatyta, kad valdytojų priežiūros ir kontrolės turinį sudaro kompleksinis planinis valdytojų veiklos patikrinimas pagal priežiūros ir kontrolės vykdytojo sudarytą grafiką ir užduotį, tačiau ne rečiau kaip kartą per (nurodoma per kiek: 1 ar 2) metus; patalpų savininkų skundų, prašymų ir pranešimų dėl valdytojų veiklos nagrinėjimas; neplanuotas kompleksinis valdytojų veiklos patikrinimas pagal patalpų savininkų skundų ir pranešimų turinį (pažymos 9.4.2 papunktis), bei kokia valdytojo veikla tikrinama vykdant kompleksinį patikrinimą (pažymos 9.4.3 papunktis).

13.2 atsižvelgus į šio ir ankstesnių Pareiškėjos skundų dėl Pirmininko veiklos kontrolės tyrimus (Pirmininkas galimai vengia Savivaldybės kontrolės, Savivaldybė netaiko jam administracinės atsakomybės), manytina, kad būtų tikslinga kuo skubiau atlikti Bendrijos valdymo organų veiklos kompleksinį patikrinimą.

Dėl Savivaldybės pareigūnų veikimo (neveikimo) atliekant statinių naudojimo priežiūrą

Skundo dalies tyrimo išvados

14. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 paragrafai) bei išanalizavus pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą (pažymos 8–9 paragrafas), konstatuotina, kad Savivaldybės pareigūnai:

14.1. Seimo kontrolieriui ir Pareiškėjai suteikė klaidingą informaciją apie tai, kad 2013-05-22 atlikto „Patikrinimo metu pažeidimų nebuvo nustatyta (pažymos 6.7 punktas), Akte „nurodyta, kad statybinių konstrukcijų defektų nepastebėta“ (pažymos 4.4.1 papunkčio 2 pastraipa), nes Akte pažymėta, jog yra nustatyti Namų tarpblokinė siūlių bei turėklų stipinų laiptinėse trūkumai, apie defektų pašalinimą Savivaldybė turėjo būti informuota iki 2013-10-31;

14.2. Savivaldybė galimai neatliko statinių naudojimo priežiūros nustatyta tvarka (pažymos 9.3.3 papunktis), t. y. nekontroliavo pažymos 14.1 punkte nurodytų reikalavimų įgyvendinimo (Seimo kontrolieriui nepateikta informacija apie šių reikalavimų įgyvendinimo rezultatus, neatsižvelgta į Seimo kontrolieriaus prašymą šio skundo tyrimo metu atlikti Namų naudojimo priežiūrą; pažymos 5.2 ir 6.7 punktai).

15. Apibendrinus pirmiau pateiktas išvadas, konstatuotina, kad ši Pareiškėjos skundo dalis ***pripažintina pagrįsta.***

Dėl Inspekcijos pareigūnų veikimo (neveikimo)

Skundo dalies tyrimo išvados

16. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–7 paragrafai) bei išanalizavus pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą (pažymos 8–9 paragrafas), konstatuotina, kad Inspekcijos pareigūnai Pareiškėjos 2014-05-28 prašymą pagrįstai (pažymos 8.2.3 papunktis ir 3.4, 8.1, 8.6, 8.7 bei 9.2 punktai), pranešdama apie tai Pareiškėjai, persiuntė Savivaldybei nagrinėti pagal kompetenciją (pažymos 7.2 punktas; Savivaldybė šį prašymą išnagrinėjo ir pateikė atsakymą; pažymos 3.8.2 papunktis), taigi ši Pareiškėjos skundo dalis atmestina.

17. Kartu Seimo kontrolierius atkreipia Inspekcijos dėmesį į tai, kad motyvuojant Pareiškėjos 2014-05-28 prašymo Inspekcijai dėl Bendrovės veiksmų (pažymos 3.4 punktas) persiuntimą Savivaldybei būtų buvę tikslinga vadovautis ne Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalimi (kuri nustato skundų dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų (neveikimo) nagrinėjimo tvarką; pažymos 8.10.2 ir 8.10.3 papunkčiai), bet Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių 10 punktu (arba Energetikos įstatymo 34 straipsnio 5 dalimi, Išankstinės privalomos skundų ir ginčų nagrinėjimo tvarkos aprašu; nurodytų teisės normų turinys analogiškas; pažymos 8.10.1, 9.5.1 papunkčiai, 8.7 bei 9.2 punktai).

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

18. Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X skundo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) dalį Bendrijos valdymo organų veiklos priežiūros klausimais pripažinti pagrįsta.

19. Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X skundo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) dalį statinių naudojimo priežiūros klausimais pripažinti pagrįsta.

20. Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nusprendžia X skundo dalį dėl Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) atmesti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

21. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalimi, Seimo kontrolierius rekomenduoja:

21.1. *Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriui:*

21.1.1. informuoti Seimo kontrolierių ir Pareiškėją apie Kauno miesto savivaldybės butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės taisyklių patvirtinimą (jeigu šio taisyklės nepatvirtintos – nurodyti priežastis ir kada tai bus atlikta);

21.1.2. atlikti Bendrijos valdymo organų veiklos kompleksinį patikrinimą (taip pat ir dėl informacijos patalpų savininkams (Pareiškėjai) teikimo pagal teisės aktų reikalavimus), pateikti Pareiškėjai bei Seimo kontrolieriui daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo

veiklos patikrinimo akto kopijas, prireikus, atsakingiems asmenims taikyti administracinę atsakomybę ir apie tai informuoti Seimo kontrolierių bei Pareiškėją;

21.1.3. informuoti Pareiškėją ir Seimo kontrolierių apie Akte nurodytų reikalavimų vykdymo ir apie 2014 metais atliktos Namų naudojimo priežiūros rezultatus.

21.2. ***Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos*** – ateityje, persiunčiant asmenų prašymus nagrinėti pagal kompetenciją kitai viešojo administravimo institucijai, tinkamai šį persiuntimą motyvuoti (atsižvelgiant į pažymos 17 paragrafo išvadą).

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus (pateikiant patvirtinančius dokumentus) prašyčiau pranešti iki 2014-12-31.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys